

MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet, Budapest

„MA” TÁJÉPÍTÉS ÉS KERTMŰVÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

A VESZPRÉMI VETÉSI ALBERT GIMNÁZIUM SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI TERVE

Ébner Dorottya

Tanszéki konzulens:

Takácsné Zajacz Vera

Tanszékvezető:

Belső bíráló:

Külső bíráló:

Budapest, 2024

Tartalom

Bevezetés.....	2
Forráskutatás.....	3
Analízis, értékelés.....	4
1. Megalapozó munkarészek	4
2. Kitekintés	7
3. Vetési Albert Gimnázium vizsgálata	11
3.1. Városszerkezeti és zöldfelületi kapcsolatok.....	11
3.2. Történeti áttekintés.....	13
3.3. Jogszabályi környezet és szabványok	15
3.4. Meglévő funkcióséma.....	15
3.5. Jelenlegi térszerkezet	17
3.6. Állapotfelmérés	17
3.6.1. Burkolatok, berendezési tárgyak.....	17
3.6.2. Növényzet	18
3.6.3. Terepadottságok	20
3.6.4. Benapozottság	20
3.6.5. Közművek	21
3.6.6. Értékek és konfliktusok	22
Javaslatok.....	24
4. Szabadtérépítészeti koncepcióterv, fejlesztési javaslatok.....	24
4.1. Célok megfogalmazása	24
4.3. Koncepcióterv	26
4.3.1. Térszerkezet, funkciók	26
4.3.2. Úthálózat, anyaghasználat	27
4.3.3. Parkolás	29
4.3.4. Zsibongó	29
4.3.5. Növénytelepítési koncepció	31
4.3.6. Berendezési tárgyak, arculati elemek	37
Összefoglalás	40
Forrásjegyzék	42
Ábrajegyzék.....	45
Mellékletek	46

Bevezetés

Témaválasztás indoklása

A témaválasztás során különösen fontosnak tartottam, hogy olyan helyszínt válasszak, amelyhez személyes élmények és emlékek kötnek. Olyan helyet kerestem, ahol jól ismerem a környezetet és az ott élő embereket, így mélyebb betekintést tudok nyújtani a hely atmoszférájába és mindennapi életébe. Ezért esett a választásom a veszprémi Vetési Albert Gimnáziumra, amely egykori iskolám, és ahol rengeteg időt töltöttem.

A gimnázium udvara, elhelyezkedése és mérete miatt is értékes zöldfelület. Több mint 600 diák és tanár tölti itt a szabadidejének jelentős részét. Ennek ellenére az udvar leromlott állapotú és kihasználatlan. Célom egy olyan diplomamunka elkészítése, amely hozzájárul az iskolaudvar minőségének javításához, így az összhangba kerül a város többi szabadterével.

A tanulók környezeti nevelésének kiemelkedő jelentősége van, hiszen elengedhetetlen, hogy olyan pozitív környezeti hatások érhék őket, amelyek támogatják a fenntartható szemlélet kialakulását. Ez nemcsak az oktatási folyamat szempontjából fontos, hanem hosszú távon is hatással lehet az életmódjukra és a környezethez való hozzáállásukra. Valamint fontos figyelembe venni a környékbeli lakosok igényeit és preferenciáit, hiszen az iskola udvara nem csupán az oktatás helyszíne, hanem a helyi közösség számára is jelentős közösségi tér, amely a tanárok és a diákok számára egyaránt találkozási és kapcsolódási lehetőséget biztosít.

Forráskutatás

Iskolakert tervezési irányelvek

A Magyar Szabványügyi Testület MSZE 24203-3:2012 számú szabványának harmadik része foglalkozik a Középfokú oktatási intézményekkel.¹

Ebben fogalmazzák meg az intézmény telkének irányadó méretét, ez 25 m² /fő, de 10% eltérés megengedett, valamint történelmi városközpontokban 20%-os is lehet a különbség. A megengedett legnagyobb beépítés mértéke 40%, az oktatóhelyiségek homlokzatfelületének pedig legalább 10 méter távolságra kell lennie a szomszédos telekhatártól, illetve a szemközti épülettömeggel alkotott légtérarány legalább 1:2 kell legyen.

A szakirodalom számos alkalommal foglalkozik iskolakertekkel, elsősorban általános iskolák kertjeivel de ezek az irodalmak is sok, hasznos információt, tervezési elvet tartalmaznak, amelyek gimnáziumudvarok esetén is alkalmazhatóak.²

Az iskolakert tervezésénél számos irányelvet figyelembe kell venni annak érdekében, hogy a kialakított tér egyszerre legyen funkcionális és támogassa a közösségi életet. Elsődleges szempont, hogy olyan környezetet hozzunk létre, amely ösztönzi a diákok és tanárok közötti kapcsolatépítést, és lehetőséget nyújt a szabadidő tartalmas, értékteremtő eltöltésére. Az iskolakert tehát nem csupán egy kert, hanem a gyermekek számára fontos fogalmak megértésében, a természettel kapcsolatos tudásuk bővítésében is kulcsszerepet játszhat. A kert gondozásával, a növények fejlődésének figyelemmel kísérésével a gyerekek közvetlen tapasztalatokat szerezhetnek, amelyek hozzájárulnak a tanulási folyamatukhoz, és segítenek elmélyíteni az elméleti ismeretek gyakorlati megértését.

Emellett az iskolakert terápiás, stresszoldó hatása is jelentős, amelyet jól fel lehet használni a tanításban és a közösségépítésben is. A kertészkedés által a diákok megtanulhatják, hogy a természetben végzett tevékenységek hogyan segíthetik a lelki egyensúlyt és hogyan erősíthetik a csapatszellemet.

¹WEB1

²NÉMET 1998 , 57-58.

Az iskolakert kiváló lehetőséget biztosít arra, hogy az oktatási anyagokat gyakorlatba ültessék, hiszen a diákok közvetlen kapcsolatba kerülhetnek a természeti folyamatokkal, amelyeket az elméleti órákon megismernek. Így egy olyan élményszerű tanulásban lehet részük, ahol az elméleti ismeretek mellett személyes tapasztalatokkal is gazdagodnak. Nélkülözhetetlen, hogy az iskolakert kialakítása során ökológiai szempontokat is figyelembe vegyünk. Az ökológiai szemlélet beépítése nemcsak a kert fenntarthatóságához járul hozzá, hanem lehetőséget ad arra is, hogy a diákokkal közösen fedezzük fel az alapvető ökológiai fogalmakat és megértsük azok jelentőségét. Ezzel az iskolakert hozzájárulhat a diákok környezettudatos gondolkodásának fejlesztéséhez, miközben játékos és gyakorlati tanulási élményt biztosít.³

Munkámat nagyban segítette Csóka Eszter diplomadolgozata, amelynek irodalmi forrásai közt sok hasznos szakirodalmat találtam a témában.⁴

Tervlapok

A Lechner Tudásközpont Tervtárában tett látogatásom során is értékes információkat gyűjtöttem, amelyek jelentős mértékben segítettek a munkámban. Két tervlap tanulmányozása révén sikerült kidolgoznom és elkészítenem a saját ábráimat. A tervlapokat a 2. melléklet tartalmazza.

Analízis, értékelés

1. Megalapozó munkarészek

Oktatási intézmények Veszprémben

Veszprém oktatási rendszere sok szempontból erős alapokra épül és számos lehetőséget kínál a helyi diákok számára. A városban található iskolák, köztük általános és középiskolák, valamint a Pannon Egyetem, széles választékot biztosítanak különböző képzési szinteken és szakterületeken.

³ WINKEL 1985, 38-40.

⁴ CSÓKA 2020, 69.

Az oktatás színvonalát és sokszínűségét jól tükrözi, hogy Veszprém iskolái gyakran helyezkednek el előkelő helyeken a regionális és országos rangsorokban is, és a tanárok képzettsége, valamint a tanítási módszerek korszerűsége is hozzájárul a minőségi oktatáshoz.

A város iskolái külön figyelmet szentelnek a tehetséggondozásnak és a természettudományos, valamint nyelvi képzés erősítésének, ami kiemelkedő lehetőséget biztosít a diákok számára. Az olyan gimnáziumok, mint a Lovassy László Gimnázium és a Vetési Albert Gimnázium, magas színvonalú oktatást kínálnak, és jól felkészítik a diákokat az egyetemi továbbtanulásra.⁵ Ezen kívül az általános iskolák is jelentős szerepet játszanak a tehetséggondozásban és az alapkompetenciák fejlesztésében.

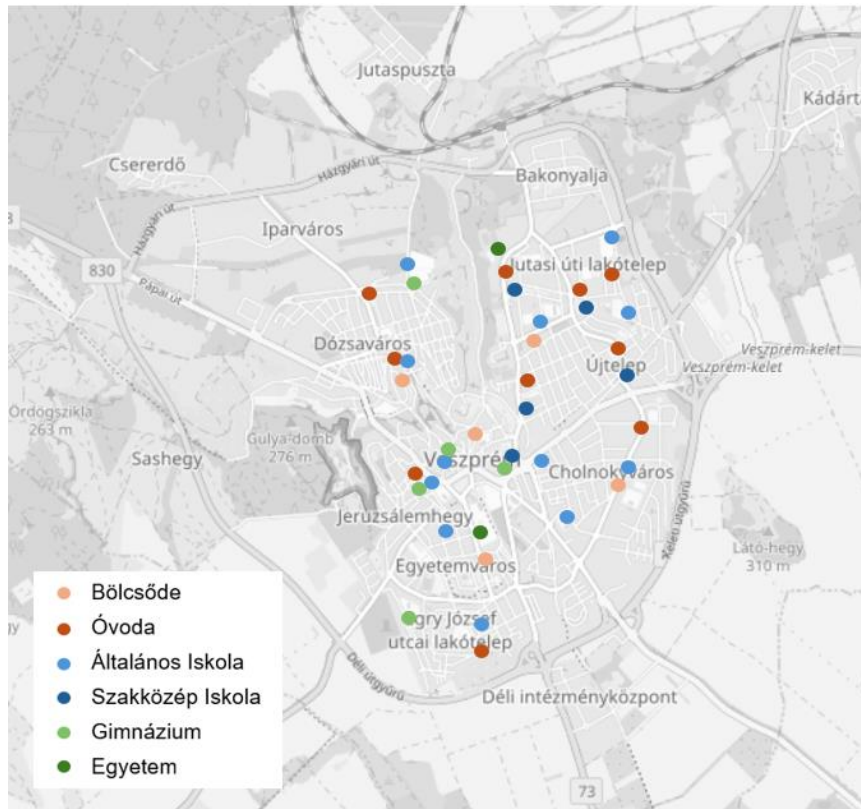
Az általános oktatási helyzetet illetően a város különös figyelmet fordít az oktatási intézmények közösségi és ökológiai szemléletű fejlesztésére is. Az önkormányzat által kidolgozott hosszú távú tervek, mint például a "Jövőképünk – Veszprém 2030" stratégia, fontos célkitűzéseket tartalmaznak az oktatás modernizációjára és a fenntarthatóság ösztönzésére vonatkozóan is, amelyek az oktatási intézmények zöldítésére és közösségépítő tereik fejlesztésére is kiterjednek. Továbbá a városban jelen lévő felsőoktatási és középfokú intézmények szoros együttműködése révén Veszprém erősíteni kívánja oktatási színvonalát, valamint a diákok elhelyezkedési lehetőségeit a régióban.⁶

A fiatalok számára létrehozott Ifjúsági Stratégia is hangsúlyozza a közösségi térfejlesztések és az ifjúsági programok jelentőségét, hogy a helyi fiatalok nagyobb mértékben részt vehessenek a város közösségi életében és a döntéshozatalban.⁷

⁵WEB2

⁶WEB3

⁷WEB4

1.ábra: Oktatási intézmények Veszprémben

A Vetési Albert Gimnázium működése

A veszprémi Vetési Albert Gimnázium egy öt éves képzést biztosító, kiemelkedő színvonalú középiskola. Nagyból 600 diák jár az intézménybe, de a jelentkezők száma évről évre nő. Az oktatás alkalmazkodik a diákok különféle érdeklődési területeihez és igényeihez. Az iskola kiemelten fókuszál a nyelvi oktatásra, többek között angol, német, francia és spanyol nyelvi tagozatokat működtet. Az előkészítő évfolyam lehetővé teszi, hogy a diákok heti 18 órában kezdjenek intenzív nyelvtanulásba, amelyet anyanyelvi oktatók is támogatnak. Az itt tanulók akár két államilag elismert nyelvvizsgát is megszerezhetnek tanulmányaik végére, amivel jól felkészülhetnek a felsőoktatásra.⁸

⁸ WEB5

Ezen kívül a gimnázium különleges programjai közé tartozik az emelt szintű biológia oktatás is, ahol a diákok kórházi, egyetemi látogatásokkal, terepgyakorlatokkal mélyíthetik tudásukat a környezetvédelem, ökológia és egészségügy területén. Az iskolában emellett nagy hangsúlyt kap a környezettudatos nevelés, ami az Ökoiskola cím elnyerésével is elismertté vált.⁹

2. Kitekintés

Les Cours OASIS

Az *OASIS iskolaudvarok* projekt 2018-ban indult el Párizsban az éghajlatvédelem és a város ellenállóképességének növelése érdekében. A program célja, hogy a városi iskolaudvarokat természetes, zöld oázisokká alakítsa át, amelyeket a diákok, tanárok és a környéken élők egyaránt élvezhetnek.

Párizs azonosította, hogy a város különösen sebezhető a hóhullámokkal szemben, mert kevés a zöldfelület és nagy a talaj lezártsága. Ennek megoldására indították el az “OASIS – Openness, Adaptation, Sensitisation, Innovation and Social Ties” (Nyitottság, Alkalmazkodás, Érzékenyítés, Innováció és Szociális Kapcsolatok) nevű zöldítési programot, amely kimondottan a legveszélyeztetettebb lakosságot célozza. Az iskolaudvarokat választották ki, mert ezek minden városrészben jelen vannak, egyenletesen eloszlának, és közvetlen közel vannak a veszélyeztetett közösségekhez.

Az *Urban Innovative Actions* program támogatásával tíz párizsi iskolaudvart már átalakítottak zöld oázissá, és olyan ajánlásokat dolgoztak ki, amelyek segítik más udvarok hasonló átalakítását. A város célja, hogy az OASIS programot további iskolaudvarokra is kiterjessze, a pilot szakasz tapasztalatait felhasználva. A projekt során a diákokkal, tanárokkal és iskolai dolgozókkal együttműködve dolgoztak ki megoldásokat, és az önkormányzat különböző egységei is összehangoltan működtek együtt, hogy többféle célt érhessenek el.

⁹WEB6

Kihívások

Párizs számára az éghajlatváltozás a következő évtizedekben akár 2-4 °C-os hőmérséklet-emelkedést is jelenthet, ami olyan kockázatokkal jár, mint a hóhullámok, aszályok, viharok, árvizek és a vízkészletekre nehezedő nyomás. A 2003-as hóhullám következtében csaknem 15 000 ember vesztette életét Franciaországban, ebből 1100-an Párizsban. A 2017-es hóhullám is súlyos volt, 580 emberéletet követelt. Az ilyen extrém hóhullámok egyre gyakrabban fordulhatnak elő, hosszabb ideig tarthatnak és még intenzívebbé válhatnak. Ezért rendkívül fontos, hogy a városi infrastruktúra alkalmazkodjon: csökkenteni kell a városi hősziget-hatást, kezelni a légszennyezést, és felkészülni az aszályok és vízhiány okozta problémákra. Különösen nagy figyelmet igényelnek a leginkább veszélyeztetett csoportok, mint a gyerekek, az idősek és a hajléktalanok.

Az alkalmazkodási intézkedések céljai

Az OASIS iskolaudvar projekt célkitűzései a következők voltak:

- a helyi hőszigetelés csökkentése
- egészséges és ösztönző tanulási környezet biztosítása a tanulók számára
- a lakosok felvilágosítása az éghajlatváltozás veszélyeiről
- hűsítő helyek létrehozása a legveszélyeztetettebb népesség számára, és
- számos találkozóhely létrehozása a társasági élet és a szolidaritás ösztönzése érdekében.

Megoldások

Az UIA-OASIS projekt keretében négy óvodát, négy általános iskolát és két középiskolát választottak ki, hogy kísérleti jelleggel zöld iskolaudvarokká alakítsák őket különféle innovatív technikákkal, például természetes megoldásokkal. Az iskolák kiválasztásakor több szempontot vettek figyelembe, társadalmi, környezeti és technikai kritériumok alapján.

A társadalmi szempontok közé tartozott, hogy az iskolák olyan területeken legyenek, ahol a lakosság különösen sérülékeny, például alacsony jövedelmű családok élnek vagy magas a menekültek aránya. A környezeti kritériumok figyelembe vették a helyi mikroklímát és a városi hősziget-hatás mértékét. A technikai szempontok között szerepelt az

iskolaudvarok állapota, különös tekintettel az elavult infrastruktúra és eszközök sürgős felújításának szükségességére.

Ezen túlmenően fontos szempont volt, hogy az iskolaudvarok az utcáról közvetlenül megközelíthetők legyenek, így „hűvös szigetként” szolgálhatnak a környéken élő, kiszolgáltatott lakosság számára is.

A cél, hogy az iskolaudvarokat zöldebb és kellemesebb terekké alakítsák át, megvalósult:

- az iskolaudvarok növényzettel borított területeinek növelésével, azaz fák, pázsit, gyümölcsösök, zöldségeskertek telepítésével.
- természetes elemek vagy új ökoinnovatív termékek és anyagok bevezetésével; világos színű, alacsony szén-dioxid-kibocsátású, moduláris porozitású szubsztrátumok használata az iskolaudvarok területén, amelyek várhatóan sokkal hűvösebbek lesznek.
- az esővizet arra használják, hogy nedvesen tartsák a talajt (így az párolgás révén hűti a környezetet), illetve vízi játékokhoz és iskolai kertészkedéshez is alkalmazzák.
- az iskolák hűtésére és energiafogyasztásuk csökkentésére további mesterséges eszközöket használnak, például napenergiával működő légkondicionálókat.

Az OASIS-projekt részeként értékelési szakaszra is sor került, amelynek célja a program hatásainak felmérése és egy olyan keretrendszer kidolgozása volt, amelyet a város teljes területén alkalmazni lehet. A tíz kísérleti iskolaudvar sikeres átalakítása után ajánlásokat és terveket készítettek a további iskolaudvarok számára. 2022-ig Párizsban már 75 iskolaudvart átalakítottak. Nyitvatartási időben a biztonság érdekében a város egy őrt biztosít a helyszínen. Az iskolaudvarok nyilvánosság előtti megnyitásának kísérleti szakasza után a város most azon dolgozik, hogy biztosítsa a szükséges humán és pénzügyi forrásokat a program hosszú távú működéséhez, és hogy a város összes nyilvános iskolaudvarára kiterjessze azt.¹⁰

¹⁰ WEB7

Lovassy László Gimnázium, Veszprém

Veszprém elnyerte az Európa Kulturális Fővárosa 2023 címet, ennek köszönhetően számos projekt megvalósítására nyílt lehetősége az önkormányzatnak. Az egyik ilyen projekt a „Lovassy László Gimnázium közösségi tereinek fejlesztése”. A pályázat célja a kulturális örökség védelme, közösségépítés és közösségfejlesztés elősegítése volt. Az iskola udvarán egy nyitott, közösségi és sport területet alakítottak ki, ami közelebb hozza az iskola diákjait és a város lakóit. A sportterület XXI. századi igényeknek megfelelő kialakítást kapott, lehetővé téve a diákok és a helyi lakosok aktív szabadidős tevékenységeit. A beruházás célja az volt, hogy egy értékes zöldterület jöjjön létre a belvárosban, ami hozzájárul a város kulturális örökségének védelméhez és az EKF programsorozat infrastrukturális beruházásainak látványos elemévé válik. Ezt a célkitűzést sikeresen elérte a város.¹¹

„Zöld város”, Veszprém

A Zöld város projekt lényege az volt, hogy az egyetem alsó kampusza és az Erzsébet-liget közötti fizikai korlát megszűnjön, így egy összefüggő zöldövezet jöjjön létre. A parkolóhelyek száma a kétszeresére nőtt, mivel azok a föld alá kerültek, és a Kálvária-domb új szabadidős lehetőségeket kínál. Veszprémben új kávézók, játszóterek és okospadok jelentek meg. A város már a 2019-ben elfogadott zöld stratégiájában nevesítette, hogy orvosolni kell ezt a problémát és létrehozni ezt a zöld parkos részt. Az erre irányuló törekvések egybeestek a lehetőségekkel, így elindulhatott a város legnagyobb zöld projektje. Ennek eredményeként egy összefüggő sétálóövezet jött létre a belvárosban, amely számos szolgáltatással és szabadidős lehetőséggel gazdagodott. A „Zöld város” projektet bejelentő sajtótájékoztatón részletezték, hogy mi fog megvalósulni a fejlesztés keretében. A sajtótájékoztatón elhangzottak közül a következők valósultak meg:

- megszűnt a kerítés, ami elválasztotta az Erzsébet-ligetet az egyetem kampuszától;

¹¹ WEB8

- megújították a ligetet, új növényeket ültettek;
- megszűnt a Zeneiskola előtti 85 férőhelyes parkoló, a tér a park részét képezi;
- ezzel együtt a szomszédban, az egyetemi kampuszon a föld alatt egy 200 férőhelyes mélygarázs épült, melynek a tetején alakították ki az új egyetemi sportpályákat;
- megtisztították a Kálvária-dombot, ösvényeket, sétautakat alakítottak ki ;
- a domb tövében zöldtetős kávézó nyílt;
- játszóteret építettek;
- megújult a közvilágítás
- okospadokat, szelektív hulladékgyűjtőket helyeztek ki, közel 100 utcabútor került a parkba;
- a múzeum és a tájház között botanikai kertet alakítottak ki őshonos magyar növényfajokkal;
- megújult kívül-belül a Laczkó Dezső Múzeum.¹²

3. Vetési Albert Gimnázium vizsgálata

3.1. Városszerkezeti és zöldfelületi kapcsolatok

A Vetési Albert Gimnázium Veszprémben, a város második legnagyobb lakótelepén, az Egry József utcai lakótelepen található, a Kemecse utca 1. szám alatt. Az intézményhez tartozó telek területe 2477 m², amelyet az épület előtti közterület tovább bővít, így összesen 2957 m²-en terül el. Az északi oldalon az Egry József lakótelep ötemeletes épületei és azok parkolói határolják, kicsit távolabb pedig a Stadion utcában helyezkedik el a Veszprémi Városi Stadion. Keleten a Kemecse utca húzódik, mellette egy széles zöldsávval és sorházakkal. Déli oldalán a Szervíz út és háromszintes épületek találhatók, míg nyugatról egy zöldsáv vízelvezető árokkal és családi házak szegélyezik az iskolaudvart, a családi házak mögött pedig a Vámosi úti temető fekszik.

A gimnázium Veszprém déli peremén helyezkedik el, ahol méretes zöldfelületek és több oktatási intézmény is található a környezetében. Az északi oldalán a Takácskert városrész terül el, családi házas övezetével és nagyobb zöldfelületeivel, amelyek a Gulya-dombi Parkerdőhöz vezetnek.

¹² WEB9

A Gulya-dombi Parkerdő 77 hektáros erdősége a városi zöldhálózat kiemelt része, valamint népszerű kirándulóhely. A Parkerdő mellett található a 14 hektáros Gulya-dombi Állatkert, amely szintén fontos zöldfelület koros növényzetével.

2.ábra: A gimnázium környezetében található zöldfelületek, játszóterek, oktatási intézmények

A gimnáziumtól északra helyezkedik el a Veszprémi Városi Stadion, amely csak bizonyos időszakokban látogatható. A keleti oldalon, a Kemece utcában található a Veszprémi Központi Kollégium sportpályával és idős fákkal övezett, zárt udvarral. Az utca mentén széles, fásított zöldsáv fut, mögötte a Billege utca sorházaival. A Gimnáziumtól mintegy 350 méterre helyezkedik el az Egrý Úti Körzeti Óvoda és a Hriszto Botev Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola, közöttük egy játszótér is található. Déli irányban a Szervíz út és a lakótelep háromszintes épületei határolják az intézményt, míg nyugaton egy átlagosan 15 méter széles zöldsáv, vízelvezető árokka l szegélyezve. E zöldsáv túloldalán a Baláca sor családi házai találhatók, mögöttük pedig a 10 hektáros Vámosi úti temető terül el, amely a város szélét jelzi; innen már a szántóföldek sora következik.

Annak ellenére, hogy a lakótelepen több helyen széles, fákkal beültetett sávok és a lakóházak közötti tágas zöldfelületek teszik barátságosabbá a környezetet, kifejezetten a

lakótelephez tartozó, nagyobb, szabadon látogatható zöldfelület, ahol akár sportolni is lehetne, nem található a környéken. A lakótelep zöldsávjai elsősorban pihenésre és díszítésre szolgálnak, és bár javítják a lakókörnyezet összképét, egy közösségi sporttevékenységre alkalmas, nyitott tér itt nem került kialakításra.

3.ábra: A gimnázium környezetében található tömegközlekedési eszközök

Az iskola megközelítése elsősorban tömegközlekedéssel történik. A Kemecse utcán közlekednek a 6-os és 11-es helyi autóbuszjáratok, míg a közelben, a Stadion utcán található buszmegállók 5-8 perces sétával kényelmesen elérhetők. Az intézmény kerékpárral is jól megközelíthető; a Belvárosból és a Füredi dombról kerékpárutak vezetnek a környékre, amelyek a Hóvirág lakótelepen és a Wartha Vince utcán át haladnak Nemesvámos irányába, így azonban közvetlenül nem érintik a gimnáziumot.

3.2. Történeti áttekintés

A Vetési Albert Gimnázium építése 1985-ben kezdődött, és az iskola 1989-es megnyitásáig a munkálatok folyamatosan zajlottak. Az 1988-as légifelvétel még jól dokumentálta a folyamatban lévő építkezést. Az 1998-as légifelvétel már a sportpályák

és a kert fásításának első lépéseit is mutatja. Az udvaron található, 44 x 22 méteres nagy sportpálya mellett kosárlabda- és röplabdapályák, valamint távolugró gödör is épült. Az évek során a sportlétesítmények közül mára már csak a nagy sportpálya és a kosárlabda pálya maradt meg.

A gimnázium 1994-től nyolc osztályos intézményként működött, majd 2004-től elindult az öt évfolyamos nyelvi előkészítő osztályos képzés. A 2011-2013 között zajló TÁMOP pályázatok keretében a természettudományos laboratórium és a könyvtár fejlesztése valósult meg, amely hozzájárult az oktatási színvonal emeléséhez. 2012-ben a gimnázium újabb fontos mérföldkőhöz érkezett: létrehozták a Természettudományos Oktatóközpontot, amely széles körű lehetőségeket kínál a diákok számára a tudományos ismereteik bővítésére. Ugyanebben az évben az iskola elnyerte az „Örökös Ökoiskola” címet is, amely a környezettudatos nevelés terén végzett kiemelkedő munkájuk elismerése. Ez a cím nemcsak a gimnázium fenntartható fejlődés iránti elkötelezettségét tükrözi, hanem a diákok környezettudatos gondolkodásának fejlesztésére irányuló erőfeszítéseket is hangsúlyozza.¹³

4. ábra: A kert változása légifotókon és műholdfelvételeken

¹³ WEB10

3.3. Jogszabályi környezet és szabványok

A Veszprém Megyei Jogú Város Szabályozási terve alapján a tervezési terület 5495/4, 5290/66 helyrajzi számokon helyezkedik el.¹⁴ A Veszprém Megyei Jogú Város Helyi Építési Szabályzata szerint a gimnázium területe, Vi-06 jelű, Intézmény vegyes terület. Ebben az övezetben a kialakítható legkisebb telekterület 5000 m². A beépítési megengedett módja szabadon álló, beépítettség megengedett legnagyobb mértéke 40%. A legnagyobb épületmagassága 12,5 m. Az iskola előtt található térrész övezeti besorolása: Egyéb közúti közlekedési terület (KÖu-4). Ezen a területen beépítettség megengedett legnagyobb mértéke 2%, a legnagyobb épületmagassága 4,5 m.¹⁵

A Vetési Albert Gimnázium az előbb leírt paramétereknek megfelel.

A Magyar Szabványügyi Testület MSZE 24203-3:2012 számú szabványának, az Oktatási intézmények tervezési előírásainak szintén megfelel az intézmény.

A Veszprém Település Arculati Kézikönyve részletes útmutatásokat tartalmaz az önkormányzati és gazdasági szektor számára is, hogy biztosítva legyen a város egységes vizuális megjelenése. Ez magában foglalja a város hivatalos színeinek alkalmazását, mint a kék és piros, amelyek nemcsak a város zászlóján, hanem az oktatási intézmények identitásában is megjelennek. Például a Vetési Albert Gimnázium fő színe a vörös, míg a Lovassy László Gimnáziumé a kék, tükrözve a város kulturális rivalizálását is. A kézikönyv célja, hogy ezen arculati elemeket harmonizálja, elősegítve a vizuális összhangot a különböző városi intézmények és cégek között.¹⁶

3.4. Meglévő funkcióséma

A Vetési Albert Gimnáziumot több bejáraton is meg lehet közelíteni. Az épület főbejárata a Kemece utcával párhuzamosan futó sétáló utcáról nyílik. Erről az utcáról még egy kapu vezet az iskola udvarára, azonban ez nem állandóan van nyitva. A Szervíz utca felőli oldalon található az intézmény parkolója, a parkoló kapuján át szintén be lehet jutni az udvarba. Valamint a Baláca sor felőli oldalon is található egy bejárat, amelyen keresztül az alsó jelenleg átmeneti parkolónak használt terület közelíthető meg.

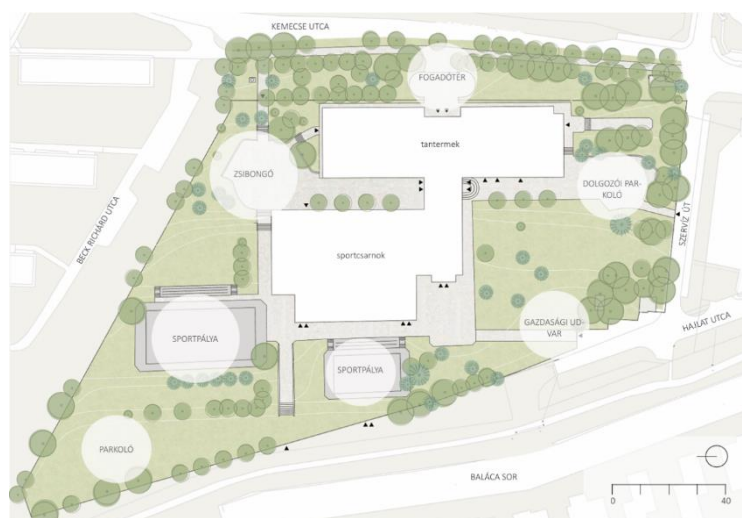
¹⁴ WEB11

¹⁵ HÉSZ 2017

¹⁶ TAK 2019

A főbejárat előtt térkővel burkolt fogadótér helyezkedik el. A fogadó teret fásított köztér veszi körbe, amely az iskola előkertjeként is funkcionál. A köztér északi végében egy József Attila szobor áll, cserjékkel és paddal. Az épület szimmetrikus, északi és déli szárnyában találhatóak a tantermek és a tanári szobák. Mindkét szárnyba el lehet jutni a főbejáraton keresztül de külön bejáratuk is van. A sportcsarnok az iskola tengelyét képező, középső épületrésszel kapcsolódik a két első szárnyhoz. Ebben a középső részben helyezkedik el a könyvtár, az aula és az aula alatti laborok. Az aulából a zsigongó és a dolgozói parkoló felé is található kijárat, innen lehet eljutni a kintről nyíló tanteremhez. A sportcsarnok, magát a sportcsarnokot egy tornatermet, szertárakat és öltözőket foglal magába. A sportcsarnokból az udvarra is ki lehet menni.

A zsigongó térkővel burkolt az épület és az udvar felől is több irányból meg lehet közelíteni. A területen padok, egy emlékmű és szobrok helyezkednek el. A dolgozói parkoló térkővel burkolt, 22 parkolóhely van benne, egy kisebb része fásított. A két meglévő sportpálya aszfalt burkolatú, mindkettő rendelkezik lelátókkal. A kisebb kosárlabda pálya egyharmadát nemrégiben felújították, új burkolatot kapott. A nagy sportpálya rossz állapotú, a lelátói balesetveszélyesek. A lenti parkolónak használt térrész nincs leburkolva, csak gyeppel található itt. Az udvarban több, napos, gyepes terület terül el kihasználatlanul. A gazdasági udvar a telek végében helyezkedik el, itt tárolják a hulladékot. A telekhatár mentén végig fasor húzódik. Az udvar délnyugati sarka árnyékos, elhanyagolt rész.

5. ábra: Meglévő funkciókép

3.5. Jelenlegi térszerkezet

A jelenlegi térszerkezetet az 1. melléklet fotói mutatják be.

Az iskolaudvar térszerkezetét elsősorban az épület és a terepadottságok határozzák meg, valamint a kerítések és a kerítések mentén ültetett idősebb fák is markáns térszervező elemek.

A területen kerítés csak a telekhatárokon helyezkedik el, az udvar akadály nélkül bejárható. A kertet támfalak és rézsűk tagolják teraszokra, ezek meghatározó térszervező elemek. Az északi oldalon hat terasz sorakozik egymás alatt. A zsidó, a nagy sportpálya és a parkoló is egy-egy teraszon fekszik. A déli oldalon egy kisebb terasszal indul a terep, majd a dolgozói parkolóval folytatódik, a parkolótól lefelé meredek rézsű fut, végül a gazdasági udvarig egyenletesen lejt a terep. A nyugati kertrészen egy teraszon helyezkedik el a kosárpálya a sportcsarnok előtt. Az iskola előtti fásított köztér egyenletesen lejt délnyugati irányba.

3.6. Állapotfelmérés

A jelenlegi állapotot az 1. melléklet fotói mutatják be.

3.6.1. Burkolatok, berendezési tárgyak

Az iskola előtti fásított közteret javarészt természetes gyep fedi. Az intézmény előtt futó sétány öntött aszfalt, a gimnázium fogadótere térkő burkolatú. Az iskolaudvar nagyrészt természetes gyep borítja. A zsidó térkő burkolatú, ami körülbelül 692 m². A zsidó összeköttetése az épülettel és a sportcsarnokkal szintén térkővel megoldott. A sportcsarnok mellett az alsó udvarrészre vezető járda és a sportcsarnok előtt végig vezető járda aszfalt burkolatúak. A sportcsarnok déli oldalán elhelyezkedő 390 m²- es teraszt térkő fedi. A dolgozói parkoló 1215 m²- es területe térkő borítottságú, a Szervíz utcához való csatlakozása öntött aszfaltburkolattal megoldott. A nagyobb, 44 x 22 m- es sportpálya aszfalt borítottságú. A kisebb sportpálya 30 x 17 m-es, 277 m² es területét az eredeti aszfalt burkolat fedi. A fennmaradó 190 m²- en, pár évvel ezelőtt, korszerű gumiburkolatot kapott.

A gimnázium udvarának teljes területén beton tömblépcsők találhatóak. A lépcsők számos helyen 10 vagy több fellépőből állnak, korláttal vannak ellátva, állapotuk nem megfelelő.

Az udvar berendezési tárgyait két körülbelül 2-2 méter hosszúságú fém kerékpártároló, két a zsibongóban található kő szobor és egy fából készült harangláb, valamint szintén a zsibongóban elhelyezett 5 darab fémváz, fehérre festett fadeszkázatú pad alkotják. A padok festék rétege kopott, állapotuk jónak mondható, esztétikailag kifogásolhatóak. A kerékpártárolók régiek, elhasználtak, ez külsejükön is látszik. A sportpályák hálótartó oszlopairól pereg a festék, nem nyújtanak szép látványt. A lelátók deszkázott betonelemekből állnak, ezek is elöregedtek, a deszkák elkorhadtak, a legtöbb helyen már leszerelték őket.

A nagy sportpályánál elhelyezkedő reflektorok állapota sem megfelelő. A fogadótéren és az iskola előtt haladó járda mellett a közvilágítást ellátó lámpatestek állnak.

Az iskolaudvar előtti részen egy szobor található, paddal, illetve az úttest mellett lámpatestek állnak. A gimnázium főbejárata előtt két félkör alakú pad kapott helyett. A padok állapota és kinézete sem felel meg az elvárásoknak.

3.6.2. Növényzet

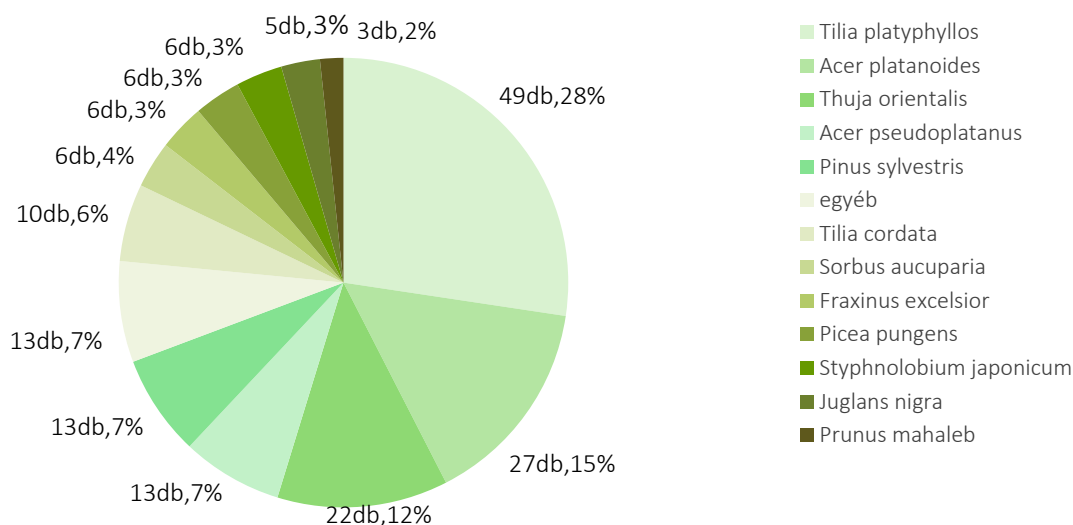
A környék fásszárú növényeinek vizsgálatában segítségemre volt Strenner József Veszprémi fák és bokrok című könyve.¹⁷

Az udvart jellemzően gyeppel fedik és fák borítják, cserjék csak elszórt foltokban jelennek meg. Az előkertben (*Symphoricarpos doorenbosii* 'Magic Berry', *Forsythia intermedia*, *Juniperus media*) és a gazdasági udvar körül (*Ligustrum ovalifolium*, *Juniperus media*, *Euonymus europaeus*) találhatóak nagyobb mennyiségben cserjék.

A területet jelentős mértékű lombkorona borítottság jellemzi, amely a teljes udvar 23%-át fedi le. A faállomány legjelentősebb fajai a nagylevelű hárs (*Tilia platyphyllos*) és a korai juhar (*Acer platanoides*).

¹⁷ STRENNER 2021., 92-102.

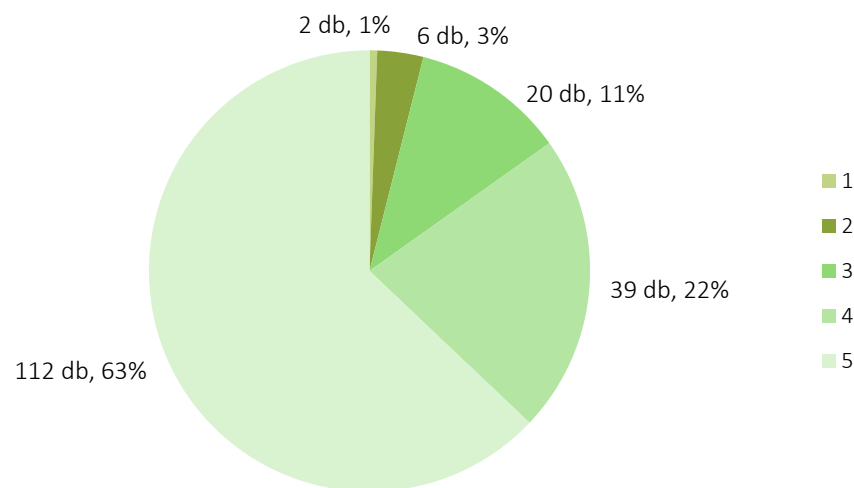
A nagylevelű hárs az állomány 28 százalékát teszi ki, 49 egyeddel, a korai juhar az állomány 15 százalékáért felel 27 fával. A juharokat követi mennyiségileg csökkenő sorrendben a keleti tuják (*Thuja orientalis*), a hegyi juharok (*Acer pseudoplatanus*), az erdei fenyők (*Pinus sylvestris*), a kislevelű hársok (*Tilia cordata*), a madárberkenyék (*Sorbus aucuparia*), a magas kőrisek (*Fraxinus excelsior*), a szúrós luc fenyők (*Picea pungens*), a közönséges pagodafák (*Styphnolobium japonicum*), a fekete diófák (*Juglans nigra*) és a sajmeggyek (*Prunus mahaleb*). Egyéb fajokból 13 db található a kertben, ami 7 százaléknak felel meg, ezek 2 db nyugati tuja (*Thuja occidentalis*), 2 db nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*), 2 db közönséges nyírfa (*Betula pendula*), 2 db szomorú eperfa (*Morus alba* 'Pendula'), 1 db vérszilva (*Prunus cerasifera* 'Nigra'), 1 db bugás csörgőfa (*Koelreuteria paniculata*), 1db arizonai ciprus (*Cupressus arizonica*), 1 db lepényfa (*Gleditsia triachantos*) és 1 db közönséges lucfenyő (*Picea abies*).

6.ábra: Fafajok mennyiségi eloszlása

A fák egészségi állapota összességében megfelelő. A fafelmérés során 1- 5-ig osztályoztam a fákat, 1- es értéket kaptak a rossz állapotú, 5-ös értéket a legjobb állapotú egyedek. A faállomány 63 százaléka (112 db) kapott ötös értéket, 22 százaléka (39 db)

négystä. 11 százalékot (20 db) közepes állapotúnak értékeltem, 3 százalék (6 db) kapott kettést és 1 százalékot (2 db) nyilvánítottam egyesnek.

7.ábra: Fák egészségi állapotának megoszlása

3.6.3 Terepadottságok

A tervezési terület egy domboldalon fekszik. Az eredeti terepen délnyugati irányba 10%-os lejtés figyelhető meg. Az iskolaudvar északi oldalán szabályos rézsűk tagolják a teret. A déli oldalon egy 10%-os rézsű vezet a dolgozói parkolóig. A parkolótól lefelé egy meredekebb 16%-os rézsű következik, ennek a rézsűnek a lábától egyenletesen lejt a terep a telekhatárig, nagyjából 2%-ot. Az udvarban két nagyobb, gyeppel borított, sík területrész található. Az egyik az ideiglenes parkolóként használt északnyugati terület, a másik pedig a dolgozói parkoló alatt elterülő rész.

3.6.4 Benapozottság

Az iskolaudvar jól tagolható árnyékos és napos területekre. Az épület előkertje az itt található sűrű faállománynak, illetve a délutáni fényviszonyoknak köszönhetően egész nap árnyékos. Az épület szárnyai közötti burkolt térrészek is mélyárnyékban vannak a nap túlnyomó részében. A nagyobb sportpályára és a zsibongó egy részére a délelőtti időszakban jelentős nagyságú árnyék vetül, az épület közelsége miatt. Az udvaron

elszórva idősebb, sűrű lombkoronával rendelkező fák állnak, ezen egyedek vetett árnyéka meghatározó. A telket határoló fasorok árnyéka is jelentős, különösen beerdősült a terület délkeleti szeglete.

Az udvaron több napos terület helyezkedik el. A zsidó, a sportpályák, a parkolók és a dolgozói parkoló alatt fekvő terület rész a nap túlnyomó részében napos.

A környező épületek árnyéka a távolságnak köszönhetően nem érvényesül a területen. A nyugati telekhatáron a kerítés mindkét oldalán találhatóak idős, nagy lombkoronával rendelkező fák, ezek közül néhány egyed árnyéka a gimnázium udvarára vetül.

8 ábra: Délelőtti és délutáni fény-, árnyék viszonyok

3.6.5 Közművek

A telekre hírközlés, szénhidrogén, villamos energia szállítás és vízellátás, vízelvezetés is megvalósul. Elmondható, hogy az intézmény közműellátottsága teljes. A hírközlést a Magyar Telekom NyRt. és a Vodafone Magyarország Zrt. szolgáltatja, a vezetékek földkábel formájában a főbejáratnál lépnek az épületbe. A szénhidrogén energiát az E.ON Közép- dunántúli Gázhálózati Zrt. biztosítja, ez a Szervíz utcán keresztül a gazdasági bejáratnál csatlakozik. Távhőellátás csak a környező lakótelep épületeinél figyelhető meg erről, a „VKSZ” Veszprémi Közütemi Szolgáltató Zrt. gondoskodik. A villamosenergiát az E.ON Észak- dunántúli Áramhálózati Kft. szolgáltatja, a vezetékek a Szervíz utcáról jutnak át a gazdaságiudvarba, innen pedig az épületbe. A vízellátás kezelője a BAKONYKARSZTVÍZ Zrt., a vezetékek az iskola közvetlen környezetében és az udvarán is megtalálhatóak. A vízelvezetést szintén a BAKONYKARSZTVÍZ Zrt. végzi, ez a Keveháza Baláca sor felől

csatlakozik az intézmény gazdasági udvarához. Az intézménykert világítása nincs megoldva, a sportpályánál álló reflektorok nem működnek. Csak a főbejárat, a hozzá vezető sétány és a környező utcák vannak közvilágítással ellátva.

9. ábra: Közmű helyszínrajz

3.6.6 Értékek és konfliktusok

A Vetési Albert Gimnázium különleges értékekkel bíró iskola, amelyet ideális fekvése és telkének kiváló adottságai tesznek igazán vonzóvá. Az udvaron elhelyezkedő, egészséges, idős fák árnyas lombjai nemcsak esztétikai élményt nyújtanak, de természetközeli környezetet is biztosítanak a diákok és tanárok számára. A zibongó elhelyezkedése szintén kedvező, hiszen az épület közvetlenül megközelíthető a sétányról, ami különösen rendezvények esetén hasznos lehet.

Az iskola építészeti kialakítása is nagy előnyt jelent: az északi és déli szárnyakban találhatóak a tantermek és a tanári szobák, amelyek mind az előtérre, mind a kertre néznek. Ez a kialakítás világos, barátságos légkört teremt, és lehetőséget biztosít a kerttel való folyamatos kapcsolatra. Az udvar megközelíthetősége rendkívül kényelmes, hiszen a

főbejáraton kívül további hét kijárat biztosít szabad hozzáférést, így a kert bármely irányból könnyen bejárható.

Az udvarnak viszonylag magas a lombkorona borítottsága, 23%. A nagy lombkorona borítottság számos környezeti előnnyel jár. Hűsíti a környezetet, tisztítja a levegőt, megköti a szén-dioxidot, és csökkenti a talajeróziót, valamint az árvízveszélyt. Emellett élőhelyet biztosít számos faj számára, növelve a biodiverzitást. Esztétikai és rekreációs értéket is képvisel, ezért ezt a tényezőt is pozitívnak tartom.

Mindezek mellett az iskola kertjében található olyan, jelenleg kihasználatlan területek, amelyek kedvező állapotban vannak, ám még nem került sor teljes értékű hasznosításukra. Fejlesztésük új lehetőségeket rejthet magában, hozzájárulva az intézmény környezetének további gazdagításához. A főbejárat előtti fogadótér burkolata már javításra szorul: a hiányos térkövek és a fogadótéren álló, elkorhadt padok felújítása időszerű lenne, hogy az érkezőket méltó környezet fogadhassa. A sportpályák állapota szintén nem megfelelő, hiszen burkolatuk repedezett, és a reflektorok hosszú ideje nem működnek, ami akadályozza a sportolási lehetőségek maximális kihasználását. A sportpályák mellett található lelátók is javításra szorulnak, jelenlegi állapotuk balesetveszélyes. További problémát jelent a dolgozói parkolón túl kialakított parkolóhely az északnyugati sarokban, amely egy vízelvezetés nélküli füves terület, és jelenlegi funkcióját nem teljesíti megfelelően. Az udvaron található több rossz állapotú fa eltávolítása időszerűvé vált, eltávolításuk szükséges ahhoz, hogy a kert biztonságos és rendezett környezetet nyújtson.

10.ábra: Értékek és konfliktusok

Javaslatok

4. Szabadtérépítészeti koncepcióterv, fejlesztési javaslatok

4.1. Célok megfogalmazása

Veszprém városa kivételes zöldfelületi adottságokkal büszkélkedhet, amelyek a kulturális és környezeti fejlesztések révén az utóbbi időben tovább gyarapodtak. Az Európa Kulturális Fővárosa program keretében létrejött beruházásoknak köszönhetően a városban egyre több igényesen kialakított és gondozott zöldterület szolgálja az itt élők és az idelátogatók pihenését, kikapcsolódását. Ezzel szemben a Vetési Albert Gimnázium udvarának jelenlegi állapota sajnos nem tükrözi a város ezen irányelveit és környezeti értékeit. Az Egry József utcai lakótelepen található intézmény kertje ugyan jelentős szerepet tölthetne be a városi szabadtér hálózatban, de jelenleg elhanyagolt és alulhasznosított, így messze elmarad a benne rejlő lehetőségektől.

Diplomamunkám célja, hogy megoldást találjak erre a problémára, és olyan fejlesztési javaslatokat dolgozzak ki, amelyek nemcsak a gimnázium udvarának megújítását szolgálják, hanem egyúttal hozzájárulnak ahhoz, hogy a terület Veszprém zöldfelületeinek szerves és hasznos részeként váljon értékes közösségi térré.

A gimnázium 1989-ben nyitotta meg kapuit, és az épület az akkori korra jellemző, markáns építészeti elemeket viseli, melyek a korszak stílusjegyeit hűen tükrözik. A tervezés során különös figyelmet kívánok fordítani arra, hogy az új kialakítás harmonikusan illeszkedjen az épület eredeti formavilágához, tiszteletben tartva annak karakterét. Arra törekszem, hogy az intézmény korszerűsítése úgy valósuljon meg, hogy megőrizzük az épület egyedi, történeti jelentőségű építészeti értékeit.

Céлом egy olyan szabadtérépítészeti koncepcióterv kidolgozása, amely ötvözi az értékvédelmet, az ökológiai szempontokat és a rekreációs lehetőségeket, miközben figyelembe veszi a közösség igényeit és erősíti a helyi identitást. A tervezés során fontos, hogy a fejlesztésekkel járó új használók számának növekedése és a diákok, tanárok igényei közötti kényes egyensúly megmaradjon.

Továbbá szerettem volna ha az iskola jobban integrálódik a városi szövetbe, ezért törekedtem arra, hogy a meglévő kerékpárúthálózathoz kapcsolódjon, ezáltal könnyebb

elérhetőséget biztosítva. Javaslom egy új kerékpárút kialakítását, amely létre hozná ezt a kapcsolatot, valamint az intézményt összeköttetésbe hozná a Zöld Város projekt keretein belül megvalósult összefüggő zöldövezettel (Erzsébet liget). (11.ábra)

11.ábra: Tervezett kerékpárút nyomvonala

4.2. Tervezési program

A gimnázium udvarának teljes területére és az előtte elhelyezkedő fásított közterületre átfogó koncepciótervet készítettem. Vizsgálataim alapján megfogalmaztam néhány fontos alapelvet, melyekre a koncepciótervet építettem. Elsődleges szempont, hogy az Egry József utcai lakótelep Veszprém második legnagyobb lakótelepe, ennek ellenére nem található a területén megfelelő méretű, szabadon látogatható zöldfelület, amely alkalmas lenne sportolásra illetve rekreációra. Az intézmény kertje tudná pótolni ezt a hiányt, ezért szeretném időszakosan megnyitni a területet. Ehhez kapcsolódóan koncepcióm egyik további fontos eleme a területen meglévő funkciók bővítése, valamint az eszközbeli hiányosságok pótlása a megfelelő kialakítás révén.

Elengedhetetlennek tartom, hogy a tervezett közterület biztonságos legyen, melyet az átláthatósággal és a terület zárhatóságával igyekszem elérni.

Az ökológiai szempontú fejlesztési elveim közé tartozik a biodiverzitás növelése, amely a különböző növény- és állatfajok számára kedvező élőhelyek kialakítását célozza. Emellett fontosnak tartom a klímaváltozás hatásainak mérséklését is: olyan tájépítészeti megoldások alkalmazását tervezem, amelyek csökkentik a városi hőszigetek kialakulását, javítják a terület mikroklímáját, és hozzájárulnak a fenntartható vízgazdálkodáshoz. Így a kialakítandó közterület nemcsak esztétikai, hanem környezetvédelmi szempontból is értéket képvisel majd.

4.3. Konceptióterv

4.3.1. Térszerkezet, funkciók

Az udvar térszerkezetét elsősorban az épület és a terepviszonyok határozzák meg. A terület délnyugati irányba 10% -ot lejt, több támfal és rézsű tagolja. Az északi oldalon a legnagyobb a szintkülönbség, itt egy- egy teraszon helyezkednek el a különböző funkciók. Ezen a részen kapott helyett a zsidóudvar, a sportpályák és a pumpapálya. A déli oldalon található a gazdasági udvar és dolgozói parkoló valamint a tankert. Itt volt lehetőség nagyobb, egybefüggő gyepfelület kialakítására, ekörül helyezkednek el a rekreációhoz kapcsolódó funkciók. A meglévő kerti elemek áthelyezésével felszabadult a nyugati terület, melyre egy sétányt helyeztem. A sétány mentén kisebb tereket alakítottam ki, amelyek helyet adnak az új funkcióknak, például a pumpapályának, a játszótérnek és a tankertnek.

Az új kerékpárút egyik lehetséges állomásaként jött létre a pumpapálya. A pumpapálya kialakítása során kis szintkülönbségeket alkalmaztam (1-1,5 m), hogy a pálya minden szintű sportoló számára élvezetes és kihívást jelentő élményt nyújtson. A kezdő sportolók könnyedén meg tudják tanulni az alapokat, míg a középhaladók számára is biztosít elegendő izgalmat és fejlődési lehetőséget. A pálya így nem csupán egy egyszerű sporteszköz, hanem egy sokoldalú létesítmény, amely támogatja a felhasználók fejlődését és szórakozását.

A játszótér kialakításánál a nagyobb korosztály igényeit tartottam szem előtt, és olyan játszóeszközöket helyeztem el, amelyek a gimnazista fiatalok és felnőttek számára is vonzóak. A hálós játszóeszközök nemcsak szórakoztatóak, hanem fejlesztik az ügyességet és a kooperációs készségeket is, így a fiatalok számára egy aktív és élvezetes közösségi teret biztosítanak.

A tankert nyolc darab magasságyásból áll, amelyek köré gyümölcsfák és ehető növények kerültek elhelyezésre. Ez a kialakítás nemcsak esztétikus, hanem fenntartható megoldásokat is kínál, lehetőséget teremtve a helyi közösség számára, hogy közvetlen kapcsolatba kerüljön a természettel. Az ehető növények termesztése nemcsak az egészséges táplálkozást népszerűsíti, hanem lehetőséget biztosít a látogatók és diákok számára is, hogy tapasztalatokat szerezzenek a fenntartható gazdálkodásról.

Nem elhanyagolható térszervező elemek az udvarban található nagy termetű fák, melyek elsősorban a telekhatár mentén jellennek meg. Ezeket a fasorokat a koncepciótervben kiegészítettem, illetve néhol megnyitottam őket, hogy a terület ne váljon teljesen elszigetelté a környezetétől.

4.3.2. Úthálózat, anyaghasználat

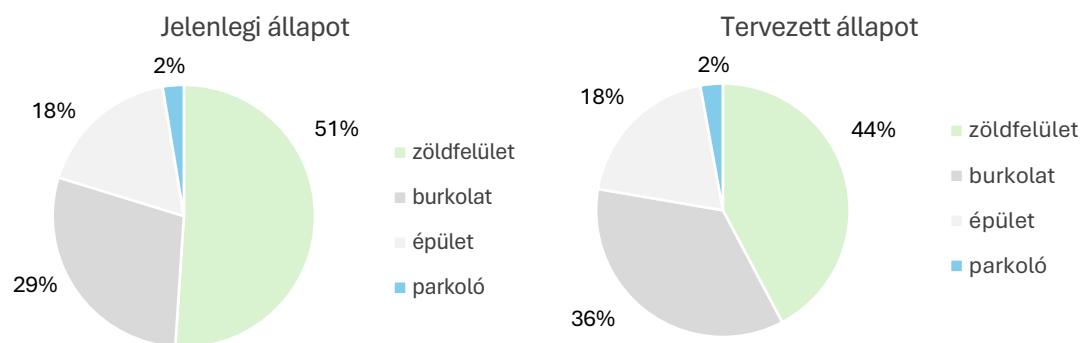
A jelenlegi úthálózat nagyrészt megmaradt, mivel ezek remekül biztosították az iskola körbejárhatóságát és jól illeszkedtek a terep adottságaihoz. Az iskola épülete körül a bejáratokhoz közel kaptak helyet a nagyobb teresedések mint például a zsibongó és a dolgozói parkoló, amelyet összevontam a gazdasági udvarral. Az intézmény előtti térrészen egy gyalogos forgalmat biztosító járda húzódik, ennek is megmaradt a nyomvonalát, mivel a keskeny térrészhez jól illeszkedik. A járda jelenleg 4 méter széles, indokoltnak tartottam a méreteit, mivel itt közlekednek az iskolába igyekvő diákok, tanárok és a lakótelep lakói is. A járda mentén két helyen találkozó pontokat alakítottam ki, illetve a fogadótér alakját is szabályoztam. Új útszakasz egyedül a terület nyugati részén egy sétány formájában jött létre. A sétány néhol kiszélesedik, kisebb tereket hozva létre. Ezeket a tereket lakják be az új funkciók.

A tervezési terület északi oldalán, az iskolaudvar mellett halad a tervezett kerékpárút, amely az intézményhez érve három méteresre szélesedik. Ennek a méretnek

köszönhetően szükség esetén autósforgalom is ráterelhető, így a nehezen megközelíthető területek könnyen elérhetővé válnak egy esetleges baleset vagy sürgősségi helyzet során.

Az udvar területén szilárd és szórt burkolatokat is alkalmaztam. Az épület körüli teresedések és az őket összekötő útvonalak térkővel fedettek. A dolgozói parkoló és az alsó, nyugati sétány stabilizer burkolatot kaptak.¹⁸ A sportpályák, fitness eszközök helyben öntött gumi ¹⁹, a pumpapálya aszfalt, a játszótér ütőcsillapító gumi burkolattal rendelkeznek.

A tervezési terület karakterét jelentősen befolyásolják a támfalak és lépcsők. Az épület beton elemét alapul véve, a támfalakat minőségi látszóbetonból, a lépcsőket beton tömbökből alakítottam ki, hogy ezzel egységes és harmonikus összképet érjek el.

12.ábra: Zöldfelületi borítottság aránya

¹⁸ WEB12

¹⁹ WEB13

Az iskolaudvarok esetében mindig fontos és érzékeny kérdés a burkolt felületek mérete. Arra törekedtem, hogy az eredeti burkolat mennyiséget a lehető legkisebb mennyiségben lépjem át. A burkolt felületek növelése szükséges volt ahhoz, hogy az udvar használhatósága hatékonyabbá váljon, és a rendelkezésre álló terület valóban kihasználható legyen. Szerencsére a terület mérete alkalmas arra, hogy ezt a megnövelt burkolatmennyiséget is elbírja anélkül, hogy ez hátrányosan befolyásolná a zöldfelületek arányát és minőségét. Mindezek mellett az eredeti, 29%-os burkolt felületi arány helyett a tervezett állapotban az udvar 36%-os burkolati lefedettséggel fog rendelkezni, ami lehetővé teszi a terület praktikusabb kihasználását.

4.3.3. Parkolás

Az iskola udvarán belül jelenleg 22 parkoló hely található, ezek számát a tervezett állapotban sikerült 24-re növelni. Illetve a parkoló áthelyezésével és átalakításával lehetőség nyílt mozgássérült parkolóhely elhelyezésére.

Az intézmény előtt futó Kemece utca, iskola felőli oldalán eddig is parkoló működött 24 férőhellyel. Ezeket a parkolóhelyeket szabályozni szeretném, és néhány helyszínen „kiss and ride” zónákat alakítanék ki.

A továbbiakban javaslom egy mikromobilitási pont kialakítását a tervezett kerékpárút mentén. Ez a pont nemcsak a kerékpáros közlekedés elősegítését szolgálná, hanem lehetőséget biztosítana a különböző mikromobilitási eszközök, mint például e-bike-ok és roller-ek tárolására és kölcsönzésére is. A mikromobilitási pont létrehozása hozzájárulna a közlekedési alternatívák bővítéséhez, és ösztönözné a fenntartható közlekedési módokat.

4.3.4. Zsibongó

A hagyományos iskolaudvarok elengedhetetlen része a zsibongó. Ez a terület, a Vetési Albert Gimnázium esetében is, az egyik legnagyobb, összefüggő burkolt tér az iskola körül. Ennek köszönhetően sokféle funkció betöltésére alkalmas. Elsősorban rendezvényhelyszín, de a mindennapokban inkább a bandázás, játék színtere. Ezen okok miatt a zsibongó koncepciótervem hangsúlyos részterülete.

A zsibongónak megtartottam az eredeti helyét és méretét, változás csak a formavilágában történt. A tér több irányból is megközelíthető. Az iskola előtt húzódó járda felől egy kapun át érkezhetünk meg, a sportpályák felől is közeledhetünk, illetve az épületből két bejárat nyílik erre a térre, egy a tantermek egy pedig az aula irányából.

A terület térkő burkolatot kapott. Szerettem volna ha az épülettel harmonizáló burkolat kerül a zsibongóra, mivel az nagy felületen érintkezik az iskolával. Ezért a Semmelrock La Lina térkőre esett a választásom. A térkő szürkés színe jól illeszkedik az épület beton elemeihez.²⁰

A terület egészen szilárd burkolat található ezért egy folyóka gyűjti össze az esővizet, ami a fák alatt húzódó esőkertbe ömlik. A burkolat lejtésének köszönhetően, azokról a részokról is a zöldfelületre folyik a felesleges csapadék, ahol folyókát nem helyeztem el. A zöldfelületek gazdag, többszintes növényzettel rendelkeznek, így nagyobb mennyiségű esővizet is képesek megtartani.

A zsibongó karakterét nagyban meghatározza a szintkülönbség, amelyet látszóbeton támfalakkal, lépcsőkkel hidaltam át. A támfalak több helyen ülőtámfal magasságúak. A tantermek felőli bejárat előtt nagyobb lépcső helyezkedik el, melyen szintén kényelmes ülőfelületeket alakítottam ki. A lépcsőfokok száma több helyen indokoltá tette korlátok használatát, így a lépcsők szélein ezek is helyet kaptak. A keleti oldalon, két lépcső között, látszóbeton növénykazetták találhatóak. A kazettákba erdei hangulatot idéző, árnyéki évelő növénykiültetést terveztem.

Hangsúlyos, meglévő elem az itt elhelyezkedő harangláb, amely eddig a tér közepén állt. Ezt az elhelyezést nem tartottam szerencsésnek, mivel bizonytalanná tette a térszerkezetet és megtört egy fontos gyalogos tengelyt. Ezért az elemet a terület szegélye mellé állítottam. Új helyén ugyanúgy megközelíthető mint eddig, így a ballagó osztályok továbbra is felszögelhetik rá táblájukat, ami az egyik iskolai hagyomány. A mögötte elhelyezkedő cserjék és esőkert szép háttérrel biztosítanak, a már alapítás óta itt álló haranglábnak.

²⁰ WEB 14

Még két meglévő elem került áthelyezésre. Két, kisebb szobor állt a tantermek felőli bejárat előtti részsűn. A szobrokat az út mellé, növénykazetták fölé helyeztem, így azoknak hangulatos előteret biztosítanak az évelők. Az úton haladók könnyen megközelíthetik és megtekinthetik a műalkotásokat.

A területet javarészt mobil bútorokkal rendeztem be, ezáltal egy rendezvény során könnyen alakítható az adott használatához. Ülőberendezésnek a Serralunga Pixel termékét választottam, amelyekből néhol rögzített változat is elhelyezkedne. A Pixel minimalista és funkcionális dizájnya lehetővé teszi, hogy sokféleképpen elhelyezhetők legyenek, így kényelmes bandázós, ücsörgős helyeket alakíthatunk ki. Egyedi tervezésű, kültéri galéria elemek is színesítik a berendezések sorát. Ezek ülőfelületekkel vannak kombinálva és szintén mozgathatóak.

A zsibongó egy részsűkkel keretezett teraszon fekszik. A részsűket ökológiai és esztétikai megfontolásból is cserjékkel és talajtakaró növényekkel borítottam. A tervezett növényzet néhány vezérfaja: az örökzöld orbáncfű (*Hypericum calycinum*), a cserjés pimpó (*Potentilla fruticosa* 'Mckay's White'), az illatos gólyaorr (*Geranium macrorrhizum*) és a borostyán (*Hedera helix* 'Arborescens'). Valamint a meglévő faállományt tavasszal virágzó és ősszel színes lombbal díszítő fásszárú növényekkel gazdagítottam, mint például a japán díszcseresznye (*Prunus serrulata* 'Kanzan') és a perzsa varázsfű (*Parrotia persica*), amely az esőkert mellé került.

4.3.5. Növénytelepítési koncepció

Élőhelyünk és környezetünk formálásában meghatározó szerepe van a természeti tájnak és a növényzetnek. A zöld környezet jelenléte és a természetben eltöltött idő, nemcsak lelki és mentális egészségünkre gyakorol kedvező hatást, hanem jelentősen hozzájárul a fizikai jólétünkhöz is, többek között a mikroklima javításával. Az említett szempontokat fontosnak tartom figyelembe venni, különösen egy iskolaudvar tervezése során, hiszen az odajáró diákok és tanárok a szabadidejük jelentős részét ott töltik. Jelentős tényező az oktatás és szemléletformálás lehetősége, mivel az udvar ideális terepe lehet a természet megismerésének és bemutatásának. Éppen ezért olyan változatos, érdekes és inspiráló növényalkalmazásra törekedtem, amely nemcsak vizuális élményt nyújt, hanem összhangban van a tananyaggal is. A választott növények révén a diákok a gyakorlatban is

megismerkedhetnek a különféle fajokkal, azok élőhelyi sajátosságaival és szerepükkel, ami játékosan és élményalapúan támogatja a tanulási folyamatot.

A meglévő növényállomány meglehetősen kevés fajból áll, ezek jelentős része fásszárú egyed. Cserjék elszórtan, lágyszárú vegetáció pedig egyáltalán nem található a területen.

Készítettem egy felmérést a fásszárú állomány állapotának vizsgálata alapján, mely a 3. számú melléklet: A veszprémi Vetési Albert Gimnázium szabadtérépítészeti terve–Fafelmérési tervlap-on látható. Egészségügyi állapota okán 18 darab fát, burkolat építés és tereprendezés miatt 9 darab fát jelöltem kivágandónak, amelyek pótlására sokféle taxonból válogatott egyedek (pl. *Amalanchier lamarckii*, *Celtis australis*, *Prunus mahaleb*, *Ulmus minor*) javasoltak, ezek pótlására a telken belül van lehetőség. 15 darab fiatal fa átültetésre javasolt, melyek kijelölt, új helye a tervlapon feltüntetésre került.

A telepítendő fák közé olyan taxonokat választottam, amelyek minden évszakban különleges esztétikai élményt nyújtanak. Az esőkert mögött, a zsibongó mellett kap helyet egy perzsa varázsfű (*Parrotia persica*), amely télen különleges ágrendszerével, kora tavasszal virágzásával, ősszel pedig élénk, színes lombjával varázsolja el a környezetet. A terület déli részén található nagyobb gyepfelületet japán díszcseresznye (*Prunus serrulata* 'Kanzan') egyedek szegélyezik, amelyek tavasszal gazdag virágzással, ősszel pedig színpompás lombbal díszítenek. A játszótér mellé rézvörös fanyarka (*Amalanchier lamarckii*), díszalmák (*Malus* 'Evereste') kerülnek, amelyek apró, dekoratív termésükkel télen is színes, játékos látványt nyújtanak. A tankert mellé naspolya (*Mespilus germanica*) egyedek kerültek, amelyek díszfaként is megállják a helyüket. A tankert körüli gyümölcsös kiváló helyszínt biztosítana kevés gondozást igénylő, régi magyar fajták például almafa (*Malus* 'Húsvéti Rozmaring') termesztésére. A kerítések mentén magas cserjék kaptak helyet. A telepítéshez javasolt taxonok között szerepel a japán babérsom (*Aucuba japonica*), a széleslevelű fagyfa (*Ligustrum ovalifolium*), a mogyorós hólyagfa (*Staphylea pinnata*), a húsos som (*Cornus mas*) és a kányabangita (*Viburnum opulus*). Az iskola előtti térrészen, a sportpályák körül, a pumpapályánál, a játszótérnél, alacsonyabb, térelválasztó cserjék (*Berberis thunbergii* 'Atropurpurea Nana', *Potentilla fruticosa* 'Goldfinger', *Lonicera nitida* 'Maigrün') helyezkednek el.²¹

²¹SCHMIDT – TÓTH – SÜTÖRINÉ 2019, 15-132.

A gimnázium építésekor telepített fák mára már terebélyes lombkoronát növesztettek. A tervezett állapot lombkorona borítottsága 29%. Különösen az intézmény előtti köztéren nagy a lombkorona borítottság de az iskolaudvaron belül is számottevő az árnyékos felületek nagysága. A koros fák nagyban befolyásolják a kert hangulatát, ennek köszönhetően kellemes, erdei atmoszféra alakult ki. Ezt a jelleget a tervezés során igyekeztem megőrizni és kiegészíteni, ahol alkalom nyílt rá.

A területet különböző karakterű „élőhelyekre” osztottam és minden egyes élőhelyhez gyűjtöttem vezérfajokat, amelyekkel kiegészítettem a jelenlegi állapotot. Így jött létre üde lomboserdő, liget, gyümölcsös, karsztbokorerdő és rét. Az élőhelyek vezérnövényei a következők:

üde lomboserdő:

Aegopodium podagraria 'Variegata'
Carpinus betulus,
Cornus sanguineum
Ulmus minor

liget :

Celtis australis,
Galanthus nivalis
Prunus serrulata 'Kanzan'
Spiraea japonica 'Little Princess'

gyümölcsös :

Cornus mas,
Malus 'Húsvéti Rozmaring'
Mespilus germanica
Prunus mahaleb

karsztbokorerdő :

Cotinus coggygria
Crateagus monogyna
Fraxinus ornus
Viburnum lantana

rét:

Phacelia tanacetifolia

Trifolium incarnatum

Trifolium pratense

13. ábra: Különböző karakterű élőhelyek elhelyezkedése

A játszótér, a pumpapálya és a zsibongó melletti, kevésbé használt területeken kaszálatlan vadvirágos gyepfoltokat alakítottam ki. Ezek a gyepfoltok nemcsak a karbantartási munkák csökkentésében nyújtanak segítséget, hanem olyan különleges élőhelyeket biztosítanak, amelyek támogatják a rovarok, valamint kisebb testű állatok megtelepedését és fennmaradását. Ennek köszönhetően a tápláléklánc gazdagodik, ami végső soron növeli a helyi biodiverzitást is, hiszen többféle élőlény talál magának megfelelő életfeltételeket.

A virágos rétfoltok telepítéséhez egy speciális, hosszan virágzó méhlegelő- és évelő növényekből összeállított magkeveréket ajánlok, amelyet a Pannon-Mag-Agrár KFT. kínálatában találhatunk meg. Ez a keverék a tájra jellemző növényfajokat tartalmaz, így nemcsak ökológiai, hanem tájképi szempontból is harmonizál a környezettel.

A vadvirágos gyepek fenntartása extenzív, vagyis csak ritkán szükséges beavatkozni, ami előnyt jelent a fenntartható területkezelés szempontjából, hiszen kevesebb energiát és erőforrást igényel. Esztétikai szempontból is érdemes ezekre a területekre kora tavasszal kisebb csoportokban hagymás növényeket ültetni, hogy színes virágfoltokkal gazdagítsuk a környezetet. Ezek a virágzó foltok nemcsak a vizuális élményt nyújtanak, hanem további élőhelyet biztosítanak a beporzók, például méhek és lepkék számára is, így támogatva a biodiverzitást. Az ültetésre javasolt hagymás növények közé tartozik a hóvirág (*Galanthus nivalis*) és a fehér nárcisz (*Narcissus poeticus* var. *recurvus*), amelyek tavasszal gyönyörűen virágoznak.

A rézsűket balesetvédelmi és ökológikus szempontok alapján alacsony, sűrű gyökérzettel és hajtásrendszerrel rendelkező cserjékkel (*Hypericum calycinum*, *Potentilla fruticosa* 'Goldfinger', *Lavandula x intermedia*), talajtakaró virágos évelőkkel (*Aegopodium podagraria*, *Geranium macrorrhizum*, *Vinca minor*) fedtem. A kiemelt pontokon igénytelen évelő (*Brunnera macrophylla*) foltokkal és hagymás növényekkel (*Galanthus nivalis*) vegyítettem.²²

Részletes növénykiültetési tervet készítettem három, árnyéki évelő ágyáshoz. Fontos szempont volt, hogy az ágyások egész évben, különösen tavasszal és ősszel díszítsenek. A választott fajok között több közepes vízigényű is van, ezért minden növényfoltba terveztem talajtakaró fajt is, melyek segítik a talaj nedvességtartalmának megőrzését, illetve nyári öntözést ajánlok. Mivel kis felületekről van szó, kézi öntözéssel is megoldható a vízellátás, de ha ez nem kivitelezhető, érdemes lehet csepegtető rendszert kiépíteni.

²² PATKÓS – KOVÁCS 2018, 190-277.

A legnagyobb kiültetés a fogadótérnél található. Az ide ültetett fajok a következők:

<i>Alchemilla mollis</i>	6 db/m ²
<i>Astrantia major</i> 'Burgundy Manor'	7 db/m ²
<i>Astrantia major</i> 'Florence'	7 db/m ²
<i>Bergenia</i> 'Bressingham White'	6 db/m ²
<i>Brunnera macrophylla</i> 'Silver Heart'	6 db/m ²
<i>Geranium macrorrhizum</i>	10 db/m ²
<i>Helleborus orientalis</i>	6 db/m ²
<i>Heuchera americana</i> 'Palace Purple'	6 db/m ²
<i>Heuchera sanguinea</i> 'White Cloude'	6 db/m ²
<i>Hosta lancifolia</i>	8 db/m ²
<i>Lamium maculatum</i> 'Pink Nancy'	15 db/m ²
<i>Liriope muscari</i>	9 db/m ²

A József Attila szobor körüli kiültetés növényei:

<i>Alchemilla mollis</i>	6 db/m ²
<i>Astrantia major</i> 'Burgundy Manor'	7 db/m ²
<i>Astrantia major</i> 'Florence'	7 db/m ²
<i>Bergenia</i> 'Bressingham White'	6 db/m ²
<i>Brunnera macrophylla</i> 'Silver Heart'	6 db/m ²
<i>Geranium macrorrhizum</i>	10 db/m ²
<i>Helleborus orientalis</i>	6 db/m ²
<i>Heuchera americana</i> 'Palace Purple'	6 db/m ²
<i>Hosta lancifolia</i>	8 db/m ²
<i>Lamium maculatum</i> 'Pink Nancy'	15 db/m ²
<i>Liriope muscari</i>	9 db/m ²

A zsibongó növénykazettáiba ültetett évelők:

<i>Alchemilla mollis</i>	6 db/m ²
<i>Anemone sylvestris</i>	8 db/m ²
<i>Aster divaricatus</i>	6 db/m ²
<i>Bergenia</i> 'Bressingham White'	6 db/m ²
<i>Brunnera macrophylla</i> 'Silver Heart'	6 db/m ²
<i>Geranium macrorrhizum</i>	10 db/m ²
<i>Liriope muscari</i>	9 db/m ²
<i>Vinca minor</i>	15 db/m ²

A klímaváltozás miatt egyre gyakrabban előforduló, intenzív és rövid idő alatt lehulló nagy mennyiségű csapadék hatékony kezelése érdekében esőkertet létesítettem a terület néhány alacsonyabb pontján. A hazánkban alkalmazható esőkerti növények listáját figyelembe véve, az alábbi évelő növényeket és díszfüveket javaslom a kertbe, amelyek a terület más részein is megjelenhetnek: tarka levelű podagrafű (*Aegopodium podagraria* 'Variegata'), mirigyes őszirózsa (*Aster novae-angliae*), vörös alangfű (*Imperata cylindrica* 'Red Baron'), vesszős köles (*Panicum virgatum*), kis-ázsiai macskahere (*Phlomis russeliana*), valamint őszi vérfű (*Sanguisorba officinalis*). Ezek a növények nemcsak jól tűrik az időszakos vízborítást, hanem díszítőértékkel is rendelkeznek, és hozzájárulnak a biodiverzitás növeléséhez.²³

Szempontjaim között kiemelt szerepet kapott a helyi fauna támogatása. A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület ajánlásait figyelembe véve alakítottam ki kaszálatlan gyepfelületeket, amelyek élőhelyet biztosítanak kisebb állatoknak és rovaroknak. Ezenkívül a rovarcsalogató, virágzó növények színesítik a kertet, és magjaik táplálékot is nyújtanak. A kerítés menti sövényben olyan növények alkalmazását javasoltam, amelyek szélvédett búvóhelyként is funkcionálhatnak, miközben bogrós terméseikkel táplálékot biztosítanak a környék állatainak.

4.3.6. Berendezési tárgyak, arculati elemek

A tervezés során az iskola épületének jellegzetes arculati elemei, különösen a vörös és fehér ablakkeretek meghatározó szerepet játszottak. Az építészeti stílust alapul véve igyekeztem az udvar berendezési tárgyainak hangulatát is harmonikusan illeszteni az épület összképéhez. Egyszerű, letisztult formákat választottam, amelyek jól alkalmazkodnak a terepviszonyokhoz, így könnyen alakíthatóak és integrálhatóak a környezetbe. Szerettem volna modern és rendezett hatást elérni, ezért az egyes berendezési tárgyakat is ennek megfelelően válogattam össze, hogy az egész tér egységes, harmonikus és esztétikus látványt nyújtson.

²³ SZABÓ 2018

Az udvar különböző pontjain – a fogadótéren, a zsibongóban, a sportpályák mellett, a pumpapálya közelében, valamint a dolgozói parkolók alatti részen – a Maglin által forgalmazott Pixel mobil bútorokat helyeztem el. Ezek az ülőhelyek jól illeszkednek a környezethez, modern és praktikus kialakításukkal kényelmes használatot biztosítanak. A bútorok fém alkatrészei vörös színűek, így harmonizálnak az iskola épületének arculati elemeivel.

A fogadótéren, a zsibongóban és a dolgozói parkolók alatti részen egyedi tervezésű galériaelemeket helyeztem el, amelyeket az épület vörös oszlopai és a környező Pixel bútorok inspiráltak. Ezek a galériaelemek vörösre festett fém- és faalkatrészekből állnak, 2 méter magas, 2,5 méter széles méreteikkel fontos térszervező elemekké váltak. A multifunkcionalitás jegyében ülőfelületekkel lettek kombinálva, így nemcsak dekoratívak, hanem praktikus, kényelmes pihenőhelyként is szolgálnak, erősítve az udvar egységes és harmonikus hangulatát.

A sportpályák közötti lelátó kiváló minőségű beton elemekből készült, ami kényelmes és tartós használatot biztosít. Időtálló és esztétikus megjelenésével hosszú távon is szép látványt nyújt. A lépcsők ülőhelyként is funkcionálnak, így a lelátó nagyobb tömegek befogadására is alkalmas. (11. melléklet)

A sportpályák mellett elhelyezett kültéri tornaeszközök, mint a Majomlétra II., a Workout komplex VII., a Workout komplex VIII. és a Kétszintes húzódkodó állvány, az InterAtletika kínálatában található. A különböző eszközök egyaránt fejlesztik az erőnlétet, a koordinációt és a rugalmasságot, így a különféle korosztályok számára is ideális választást jelentenek. A játszótér hálós játéakai, a Köteles mászórendszer és a Píramis H=500 m, a Buglo termékei. A sétány mentén Acrobat függőágyak is találhatóak, amelyeket szintén a Buglo forgalmaz. A Buglo és az InterAtletika termékei a helyi Royal - kert Kft. kínálatában is megtalálhatóak.

Az iskola nyugati teraszán a Nola cég Parco nevű bútorcsaládjának elemeit használtam, amelyek tökéletesen illeszkednek a terület hangulatához. Ennek a bútorsorozatnak a piknikasztalai a sétány mentén kaptak helyet, így lehetőséget biztosítanak a pihenésre és közösségi időtöltésre. Az asztalok és székek elhelyezése hozzájárul a terasz barátságos és

hívogató atmoszférájához, valamint funkcionalitást kölcsönöz a sétány mentén kialakított térnek.

A világítótestek kiválasztásánál a HOFEKA kínálatában elérhető Sonata nevű termékre esett a választásom, mivel a letisztult és elegáns formavilágával képes kiemelni a térvonzerejét, miközben a legújabb fénytechnológiai megoldásokat kínálja, biztosítva a hosszú élettartamot és a gazdaságos energiafelhasználást. Fedett kerékpár tárolónak a Nola Revet Bike Shed nevű termékét választottam, amely strapabíró, mégis könnyed megjelenésével, a megfelelő biztonságot és kényelmet nyújtja a használók számára. Köztéri hulladékgyűjtők közül az mmcité Minimum nevű termékét javaslom kihelyezésre.

A tankertben elhelyezkedő magaságysokat a diákok saját kezűleg is megépíthetnék, ami remek lehetőséget biztosítana számukra ahhoz, hogy aktívan részt vegyenek a kertészkedés folyamatában. Ez a közösségi tevékenység nemcsak a tanulók kezűgyességét fejleszti, hanem elősegíti a csapatmunkát és a közös cél érdekében való együttműködést is.

Összefoglalás

Diplomatervem első lépéseként részletesen áttekintettem a tervezési terület települési és teleki szinten. Feltérképeztem a környék jellegzetes vonalait, térstruktúrát meghatározó elemeit és ezeknek a környezethez való viszonyát. Ahhoz, hogy a terület jelenlegi működését jobban megértsem, elemeztem a környező funkciókat és a területhasználatot is.

A vizsgálataimat az iskolaudvarok tervezési elveinek feltárásával és jó példák elemzésével folytattam. Az ilyen területek kialakításának alapvető szabályait és bevált megoldásait tanulmányozva dolgoztam ki a koncepciótervet, amely ezekre a tervezési elvekre épül. Mivel a gimnázium tervezési szempontból nem csupán egy oktatási intézmény, hanem a helyi közösségi és kulturális élet szerves része, elengedhetetlen volt, hogy megismerjem az iskola környezetét. Ennek érdekében a gimnáziumot körülölelő lakótelepet is alaposan elemeztem. Ez a háttérkutatás lehetővé tette, hogy a tervezés során figyelembe vegyem az iskola és a lakótelep kapcsolatát, valamint a gimnázium által képviselt kulturális és társadalmi értékeket.

A kert az építése óta eltelt közel 40 év során jelentős változásokon ment keresztül. Az eredeti kialakítás óta nem került sor átfogó felújításra, így a kertben található elemek az idő múlásával fokozatosan elhasználódtak, és bár cseréjük esedékes lett volna, erre nem került sor. Ennek következtében az udvarban számos olyan üres, kihasználatlan terület jött létre, amelyek korábban a kert szerves részeit képezték.

Az iskolaudvarban komoly lehetőségek rejlenek: elhelyezkedése és tágas mérete kiváló adottságokat kínál arra, hogy valódi közösségi térré váljon, amely egészséges, inspiráló környezetet nyújt a mindennapokban. A kert alkalmas lenne arra, hogy a diákoknak és a tanároknak megfelelő helyszínt biztosítson a tanuláshoz, a pihenéshez és a szabadidős tevékenységekhez, miközben a helyi közösség számára is értékes, zöld találkozóhellyé válhatna. A terület kedvező adottságai révén ideális kiindulópont lenne egy olyan megújítás számára, amely visszaadná az udvar eredeti szellemiségét, és a mai igényekhez igazodva egy új, értékes közösségi teret hozna létre.

A dolgozatomban bemutatott koncepcióterv egy javaslat az elhanyagolt iskolaudvarok megújítására, amelynek célja, hogy feltárja a helyszín adottságait és lehetőségeit. Remélem, hogy diplomamunkám tervezési alapelvei és megújítási irányelvei hosszú távon is értéket képviselhetnek, és iránymutatásként szolgálhatnak a hasonló intézményudvarok jövőbeni fejlesztéséhez.

Forrásjegyzék

Irodalmi források

- CSÓKA 2020 Csóka Eszter - A Montessori oktatás megjelenése az iskolakertben a Bethlen Gábor Általános Iskola és Gimnázium Montessori Tagiskolájának példáján, Diplomamunka, Budapest 2020, pp. 69.
- HÉSZ 2017 Veszprém Megyei Jogú Város Helyi Építészeti Szabályzata, Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata
- NÉMETH 1998 Németh András – A reformpedagógia múltja és jelene, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., Budapest, 1998, pp. 57-58.
- TAK 2019 Veszprém Megyei Jogú Város Település Arculati Kézikönyve, Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata
- PATKÓS - KOVÁCS 2018 Patkós István, Kovács Eszter – Az élő dísznövények felhasználása, Patkós István szerzői kiadás, Budapest, 2018, pp. 190-277.
- SCHMIDT – TÓTH - SÜTÖRINÉ 2019 Schmidt Gábor, Tóth Imre, Sütöriné Diószegi Magdolna – Dendrológia egyetemi jegyzet, Kertészettudományi Kar, Budapest, 2019, pp. 15-132.
- STRENNER 2021 Strenner József – Veszprémi fák és bokrok, Séd-Könyvek 2., Veszprém, 2021, pp. 92-102
- WINKEL 1993 Gerhard Winkel – Iskolakert, tankert, ford. Mőcsényi Mihályné, Mezőgazda Kiadó, Budapest, 1993, pp. 38-40.
- SZABÓ 2018 Lépték terv, Szabó Kriszta – Zöldinfrastruktúra füzetek 3., Budapest, pp. 83.

Internetes forrás

WEB1: <http://szabvanykonyvtar.mszt.hu/>

WEB2: <https://veszprem.hu/kozintezmenyek-hivatalok/kozepiskolak/>

WEB3: <https://veszpremszc.hu/kepzesek/felnott>

WEB4: <https://veszprem.hu/onkormanyzat/strategiak/>

WEB5: <https://vetesigimnazium.hu/index.php/kepzesi-formak-nav>

WEB6: https://vetesigimnazium.hu/images/dokumentumok/2020-21/Felveteli_tajekoztato.pdf

WEB7: <https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/metadata/case-studies/paris-oasis-schoolyard-programme-france>

WEB8: <https://veszprem.hu/ekf-2023-altal-tamogatott-projektek/lovassy-laszlo-gimnazium-fejlesztese/>

WEB9: <https://vehir.hu/cikk/62766-leomlik-a-kerites-az-egyetem-es-a-varos-kozott-a-legnagyobb-belvarosi-park-jon-letre>

WEB10: <https://www.vetesigimnazium.hu/index.php/iskolatortenet/1042-iskolatortenet-evszamokban>

WEB11: <https://veszprem.hu/polgarmesteri-hivatal/ugyintezes/telepuleskep-varosrendezes/ii-2-veszprem-mjv-belteruleti-szabalyozasi-terve/>

WEB12: https://mixture.hu/hu/product/stabilizer_34

WEB13: https://www.globalsport.hu/sportburkolatok/?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjw7Py4BhC bARIsAMMx- JbtJ9fMuVL1WKWtW- 3wbdq3Heovkyk38yIcRZ6oIYvUo0iGCGopkaAv42EALw_wcB

WEB14: <https://www.terko.biz/terko-semmelrock/semmelrock-terko-la-linia.html>

Egyéb források

Szóbeli konzultáció: Doma- Tarcsányi Judit

Térképek

<https://www.openstreetmap.org/>

<https://earth.google.com/web/?authuser=0>

Növénytelepítési koncepció forrásai

<https://www.altekfa.hu/>

<https://www.beretvaskert.hu/>

Poszterek forrásai

6. melléklet: I. poszter

EKF Veszprém: <https://veszprembalaton2023.hu/>

OASIS: <https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/metadata/case-studies/paris-oasis-schoolyard-programme-france>

7. melléklet: II. poszter: saját képek, ábrák

8. melléklet: III. poszter:

Berendezési tárgyak: <https://nola.se/en/products/parco-group/>

Berendezési tárgyak: <https://royalkert.hu/kozter/termekek/piramis-h500-cm-917>

Berendezési tárgyak: <https://royalkert.hu/kozter/termekek/workout-komplex-viii-206>

9. melléklet: IV. poszter

Berendezési tárgyak: <https://www.mmcite.com/hu/minium>

Berendezési tárgyak: <https://www.maglin.com/collections/pixel/>

10. melléklet: V. poszter

növényalkalmazás képei:

https://florapont.hu/?srsltid=AfmBOop7LtL263GxahdWlyOmS1_GMYzRYhHYKvhGpZoPxyh7hEPq-Xta

<https://tunderkertje.hu/>

<https://www.botanikaland.hu/>

11. melléklet: VI. poszter: saját képek, ábrák

Ábrajegyzék

- 1.ábra: Oktatási intézmények Veszprémben, saját készítésű ábra
- 2.ábra: A gimnázium környezetében található zöldfelületek, játszóterek, oktatási intézmények, saját készítésű ábra
- 3.ábra: A gimnázium környezetében található tömegközlekedési eszközök, saját készítésű ábra
- 4.ábra: A kert változása légifotókon és műholdfelvételeken, fentről.hu, GoogleEarth
- 5.ábra: Meglévő funkcióséma, saját készítésű ábra
- 6.ábra: Fafajok mennyiségi eloszlása, saját készítésű ábra
- 7.ábra: Fák egészségi állapotának megoszlása, saját készítésű ábra
- 8.ábra: Délelőtti és délutáni fény-, árnyék viszonyok, saját készítésű ábra
- 9.ábra: Közmű helyszínrajz, Lechner Tudásközpont Nonprofit Kft., ekozmu.hu
- 10.ábra: Értékek és konfliktusok, saját készítésű ábra
- 11.ábra: Tervezett kerékpárút nyomvonala, saját készítésű ábra
- 12.ábra: Zöldfelületi borítottság aránya, saját készítésű ábra
- 13.ábra: Különböző karakterű élőhelyek elhelyezkedése, saját készítésű ábra

Mellékletek

1.melléklet: A Vetési Albert Gimnázium fotódokumentációja

2. melléklet: Tervlapok

3. melléklet: A veszprémi Vetési Albert Gimnázium szabadtérépítészeti terve–
Fafelmérési tervlap

4.melléklet: A veszprémi Vetési Albert Gimnázium fafelmérése

5.melléklet: Növénytelepítési koncepció

6. melléklet: I. poszter

7. melléklet: II. poszter

8. melléklet: III. poszter

9. melléklet: IV. poszter

10. melléklet: V. poszter

11. melléklet: VI. poszter

NYILATKOZAT

diplomadolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Ébner Dorottya
A Hallgató Neptun kódja: IDU4BI
A dolgozat címe: A veszprémi Vetési Albert Gimnázium szabadtérépítészeti terve
A megjelenés éve: 2024
A konzulens intézetének neve: Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet
A konzulens tanszékének a neve: Kert-, és Szabadtérépítészeti Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott diplomadolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdonkezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

-nem titkosított dolgozat a védést követően nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Budapest, 2024.11.11.

Hallgató aláírása

NYILATKOZAT

Ébner Dorottya (hallgató Neptun azonosítója: IDU4BI) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a diplomadolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A diplomadolgozatot a záróvizsgán történő védeésre javaslom / nem javaslom¹.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*2}

Kelt: Budapest 2024. november hó 8. nap

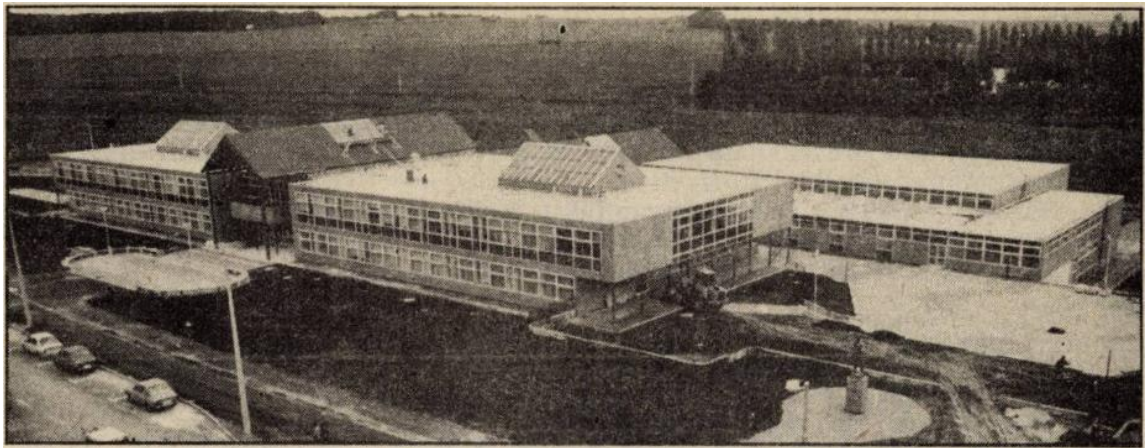

belső konzulens

¹ A megfelelő aláhúzendó.

² A megfelelő aláhúzendó.

1.melléklet: A Vetési Albert Gimnázium fotódokumentációja

1. „Középiskolás fokon a város peremén”, Rege, 1989-09-06 / 12. szám

2. Az iskola, 1992. , Vetési Albert Gimnázium facebook oldala

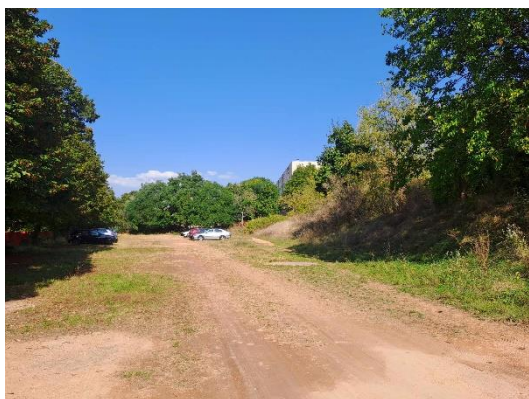
1.melléklet: A Vetési Albert Gimnázium fotódokumentációja

3. Az iskola főbejárata
(saját készítésű fotó 2024)

4. Zsibongó
(saját készítésű fotó 2024)

5. Átmeneti parkoló
(saját készítésű fotó 2023)

6. Tornacsarnok
(saját készítésű fotó 2023)

7. Kis sportpálya felújított része
(saját készítésű fotó 2023)

8. Elhanyagolt, nyugati terasz
(saját készítésű fotó 2023)

1.melléklet: A Vetési Albert Gimnázium fotódokumentációja

9. Nagy sportpálya
(saját készítésű fotó 2023)

10. József Attila szobor
(saját készítésű fotó 2024)

11. Kihasztnátlan déli terület
(saját készítésű fotó 2024)

12. Dolgozói parkoló fölötti terület
(saját készítésű fotó 2024)

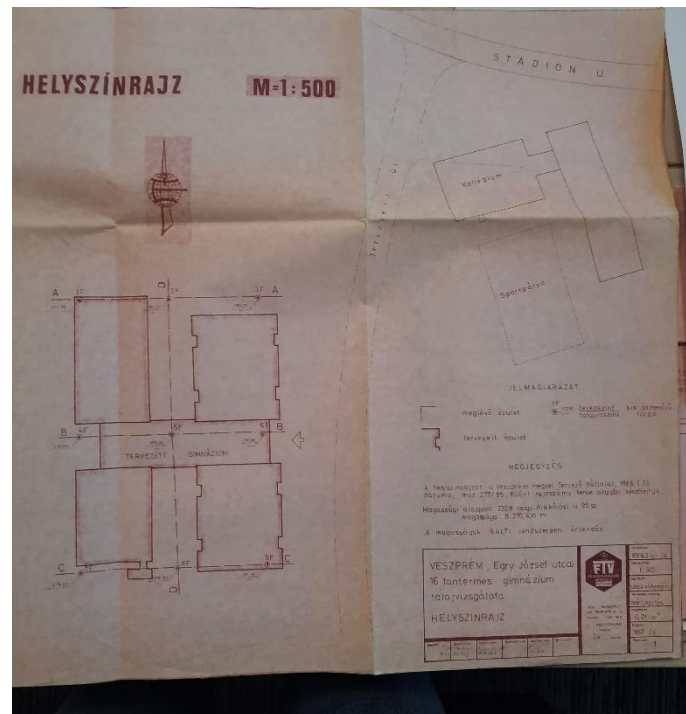

13. Szép Tilia platyphyllos sor
(saját készítésű fotó 2023)

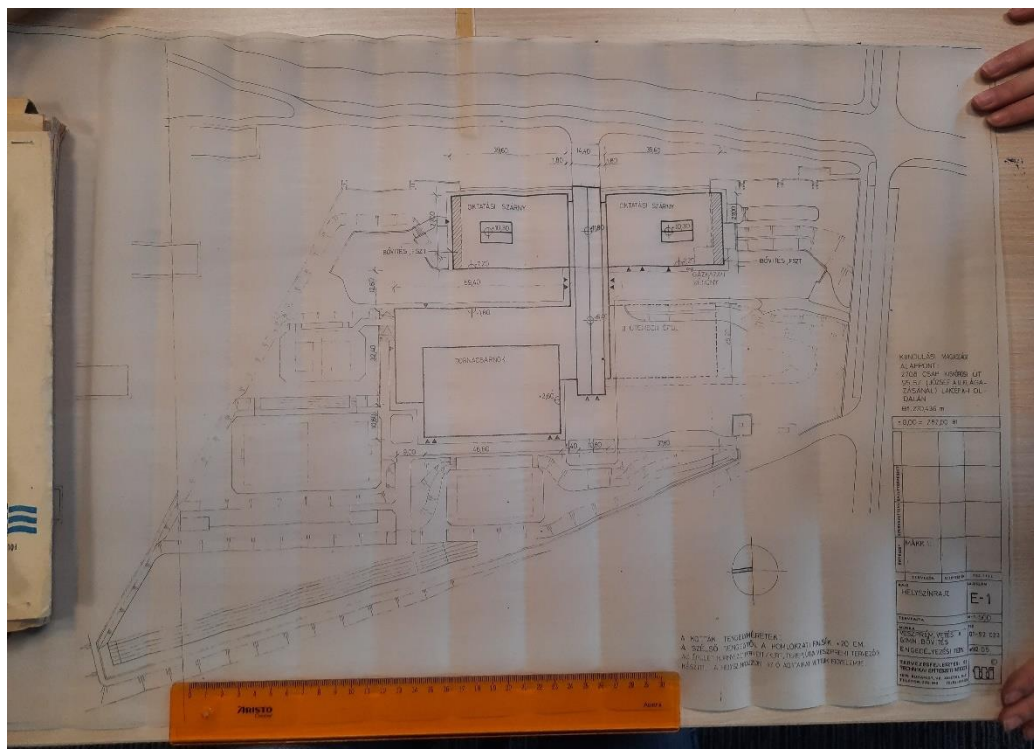

14. Egészséges faállomány
(saját készítésű fotó 2023)

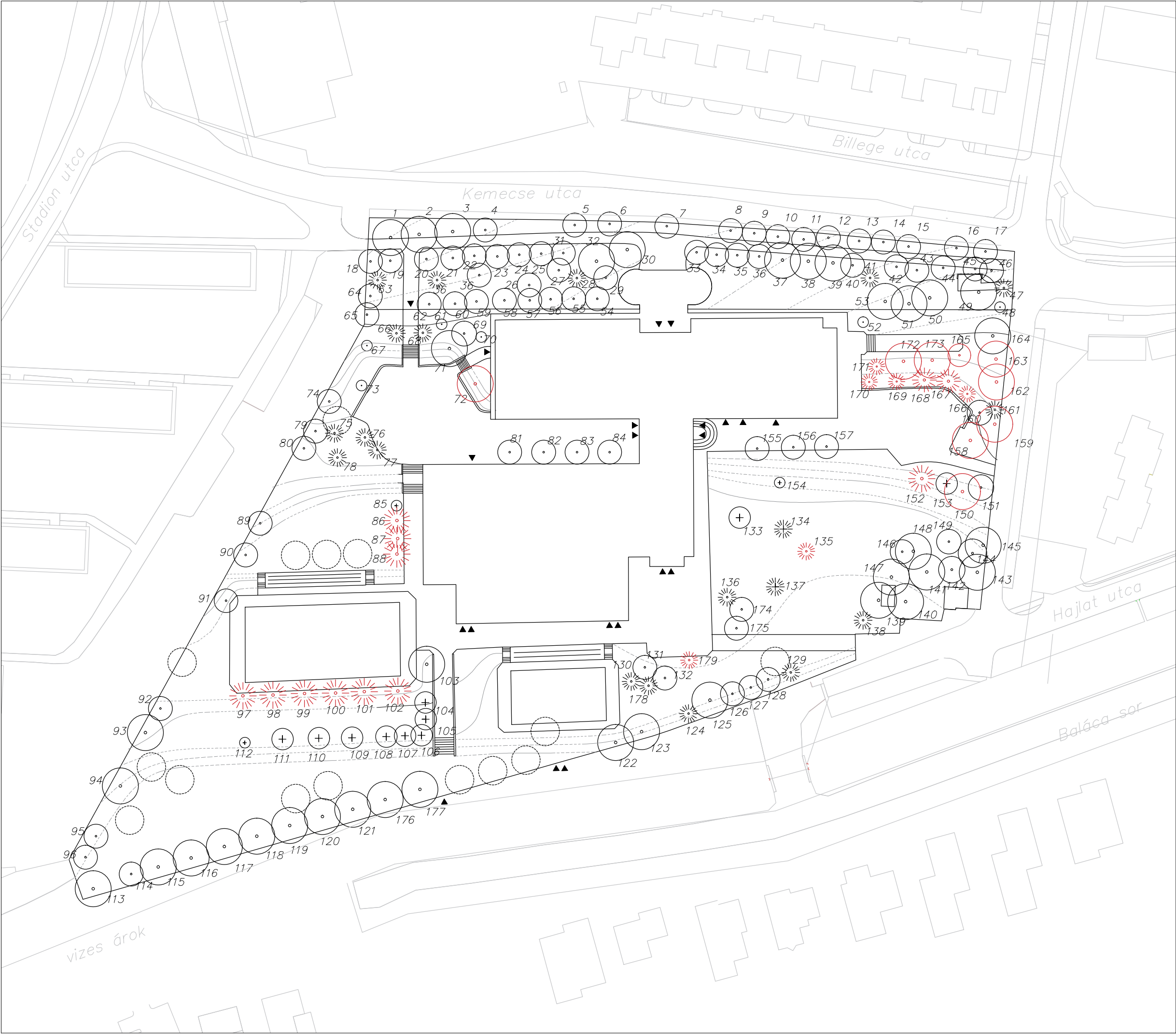
2.melléklet: Tervlapok

1. VESZPRÉM, Egy József utcai 16 tantermes gimnázium talajvizsgálata,
HELYSZÍNRAJZ 1987.04., Lechner Tudásközpont- Tervtár

2. Veszprém, Vetési Albert Gimnázium bővítés, ENGEDÉLYEZÉSI TERV
1992.05., Lechner Tudásközpont- Tervtár

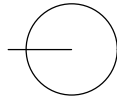
- JELMAGYARÁZAT
- meglévő lombos fa
 - ☼ meglévő örökzöld fa
 - kivágandó lombos fa
 - ☼ kivágandó örökzöld fa
 - ⊕ átültetendő lombos fa
 - ☼ átültetendő örökzöld fa
 - átültetendő fák új helyei

3. számú melléklet

A VESZPRÉMI VETÉSI ALBERT
GIMNÁZIUM
SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI TERVE

FAFELMÉRÉSI TERVLAP
2024

M=1:1000

4.melléklet: A veszprémi Vetési Albert Gimnázium fafelmérése

2023.ősz

Sorszám	Latin név	Magyar név	Magasság (m)	Törzs átmérő (cm)	Lombkorona átmérő (m)	Állapot	Megjegyzés
1	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	9	55	6	5	épp korona
2	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	9	56	6	5	jó állapot
3	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	7	52	6,5	4	gyökerek a felszínen
4	Prunus cerasifera 'Niger'	Vérszilva	4	28	3	5	jó állapot
5	Acer platanoides	Korai juhar	8	57	7	5	jó állapot
6	Thuja orientalis	Keleti tuja	5,5	38	2	3	száradt ágak
7	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	7	52	6	4	jó állapot
8	Acer platanoides	Korai juhar	6	48	4	4	gyökerek a felszínen
9	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	9	55	5	5	jó állapot
10	Acer platanoides	Korai juhar	9	57	5	5	jó állapot
11	Acer platanoides	Korai juhar	7	50	5	5	jó állapot
12	Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	7	50	5	5	szép habitus
13	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	9	55	6	5	jó állapot
14	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	10	57	7	4	száraz ágak
15	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	10	55	8	5	jó állapot
16	Tilia cordata	Kislevelű hárs	12	60	8	5	jó állapot
17	Acer platanoides	Korai juhar	8	57	6,5	4	ferde törzs
18	Thuja orientalis	Keleti tuja	7,5	59	6	5	jó állapot
19	Betula pendula	Közönséges nyír	8	55	7	5	jó állapot
20	Acer platanoides	Korai juhar	9	57	7	4	gyökerek a felszínen
21	Acer platanoides	Korai juhar	8	55	7	5	jó állapot
22	Acer platanoides	Korai juhar	8	56	6,5	5	jó állapot
23	Acer platanoides	Korai juhar	8	53	7	4	gyökerek a felszínen
24	Acer platanoides	Korai juhar	9	59	7	3	ferde törzs
25	Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	10	60	7	5	jó állapot
26	Sorbus aucuparia	Madárberkenye	4	25	3	4	száradt ágak
27	Acer platanoides	Korai juhar	3	20	2,5	5	jó állapot
28	Thuja occidentalis	Nyugati tuja	6	35	2	5	jó állapot
29	Koeleruteria paniculata	Bugás csörgőfa	6	40	5	5	jó állapot
30	Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	12	64	7	5	jó állapot
31	Acer platanoides	Korai juhar	8	54	5	4	ferde törzs
32	Acer platanoides	Korai juhar	9	58	6	5	Épp korona
33	Picea abies	Közönséges lucfenyő	7	52	5	5	jó állapot
34	Acer platanoides	Korai juhar	12	66	7	5	jó állapot
35	Celtis occidentalis	Nyugati ostorfa	10	55	6	5	jó állapot
36	Thuja orientalis	Keleti tuja	6	34	2,5	4	száradt ágak
37	Thuja orientalis	Keleti tuja	6,5	39	3	3	sérült törzs
38	Thuja orientalis	Keleti tuja	6	36	3	4	felszínen lévő gyökerek
39	Thuja orientalis	Keleti tuja	6	35	2,5	4	száradt ágak
40	Fraxinus excelsior	Magas kőris	7	36	5	4	száradt ágak
41	Acer platanoides	Korai juhar	15	68	8	5	épp korona
42	Acer platanoides	Korai juhar	16	70	8	5	jó állapot
43	Acer platanoides	Korai juhar	12	61	7	5	jó állapot
44	Tilia cordata	Kislevelű hárs	10	58	6	5	jó állapot
45	Tilia cordata	Kislevelű hárs	9,5	57	6	5	jó állapot
46	Tilia cordata	Kislevelű hárs	10	54	6	4	felszínen lévő gyökerek
47	Tilia cordata	Kislevelű hárs	11	58	6	5	jó állapot
48	Prunus mahaleb	sajmeggy	5	31	5	5	jó állapot
49	Acer platanoides	Korai juhar	16	73	8	4	száradt ágak
50	Celtis occidentalis	Nyugati ostorfa	10	57	6	5	jó állapot
51	Pinus sylvestris	Erdei fenyő	12	64	7	3	sérült törzs
52	Acer platanoides	Korai juhar	7	36	5	5	jó állapot
53	Picea pungens	Szürös luc	3	21	2	5	szép habitus
54	Picea pungens	Szürös luc	2,5	20	2	5	szép habitus
55	Fraxinus excelsior	Magas kőris	8	54	6	5	jó állapot

56	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	14	68	7	5	jó állapot
57	Cupressus arizonica	Arizóniai ciprus	3	23	2	4	száradt ágak
58	Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	12	66	7	4	ferde törzs
59	Fraxinus excelsior	Magas kőris	9	54	7	5	jó állapot
60	Acer tataricum	Tűzvörös juhar	6	47	5	5	jó állapot
61	Acer platanoides	Korai juhar	2,5	22	2	5	jó állapot
62	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	7	49	5,5	4	száraz ágak
63	Thuja occidentalis	Nyugat tuja	5,5	32	3	4	száradt ágak
64	Betula pendula	Közönséges nyír	8	54	6	5	jó állapot
65	Gleditsia triacanthos	Tövises lepényfa	10	58	7	3	sérült korona
66	Pinus sylvestris	Erdei fenyő	12	63	5	5	jó állapot
67	Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	2,5	20	2	5	jó állapot
68	Pinus sylvestris	Erdei fenyő	12	58	5	5	jó állapot
69	Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	8	50	6	5	borostyán
70	Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	3	15	1,8	5	jó állapot
71	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	10	56	9	5	jó állapot
72	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	10	57	9	4	koncepció miatt kivágandó
73	Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	3	16	1,8	5	jó állapot
74	Tilia cordata	Kislevelű hárs	7	37	6	5	épp korona
75	Pinus sylvestris	Erdei fenyő	7	25	5	5	jó állapot
76	Pinus sylvestris	Erdei fenyő	7,5	27	5	5	jó állapot
77	Pinus sylvestris	Erdei fenyő	7	25	6	5	jó állapot
78	Pinus sylvestris	Erdei fenyő	6,5	23	5	5	jó állapot
79	Tilia cordata	Kislevelű hárs	7	35	6	5	épp korona
80	Acer platanoides	Korai juhar	6,5	33	6	5	jó állapot
81	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	8	47	8,5	5	jó állapot
82	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	8	49	8,5	5	épp korona
83	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	8	45	8,5	5	szép habitus
84	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	8	47	8,5	5	jó állapot
85	Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	3	17	2	5	átültetendő
86	Thuja orientalis	Keleti tuja	7	42	2,5	3	kivágandó
87	Thuja orientalis	Keleti tuja	7	43	2,5	2	kivágandó
88	Thuja orientalis	Keleti tuja	7,5	45	2,5	3	kivágandó
89	Juglans nigra	Fekete dió	7	25+29	5	5	borostyán
90	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	8	48	6	5	jó állapot
91	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	5	47	6	3	sarjak
92	Styphnolobium japonicum	Közönséges pagodafa	10	65	9	4	száraz ágak
93	Styphnolobium japonicum	Közönséges pagodafa	12	70	11	5	jó állapot
94	Styphnolobium japonicum	Közönséges pagodafa	12	68	10	4	sarjak
95	Styphnolobium japonicum	Közönséges pagodafa	7	28	6	5	szép habitus
96	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	8	30	7	5	jó állapot
97	Thuja orientalis	Keleti tuja	6	34	2,5	2	kivágandó
98	Thuja orientalis	Keleti tuja	6,5	39	3	2	kivágandó
99	Thuja orientalis	Keleti tuja	6	36	3	3	kivágandó
100	Thuja orientalis	Keleti tuja	6	35	2,5	3	kivágandó
101	Thuja orientalis	Keleti tuja	6	35	2,5	3	kivágandó
102	Thuja orientalis	Keleti tuja	6	36	2,5	2	kivágandó
103	Juglans nigra	Fekete dió	8	56	10	5	szép habitus
104	Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	7	48	7	5	átültetendő
105	Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	7,5	52	7	5	átültetendő
106	Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	7	43	6	5	átültetendő
107	Acer platanoides	Korai juhar	6	42	6,5	4	átültetendő
108	Morus alba 'Pendula'	Szomorú eperfa	2	40	1,8	4	átültetendő
109	Acer platanoides	Korai juhar	6	39	5	5	átültetendő
110	Morus alba 'Pendula'	Szomorú eperfa	2	42	2	4	átültetendő
111	Acer platanoides	Korai juhar	6	41	5	5	átültetendő
112	Morus alba 'Pendula'	Szomorú eperfa	2	39	1,8	5	átültetendő

113	Styphnolobium japonicum	Közönséges pagodafa	12	69	11	5	jó állapot
114	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	8	51	9	5	szép habitus
115	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	12	71	11	5	szép habitus
116	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	12	71	10	5	szép habitus
117	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	12	70	10	5	szép habitus
118	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	11	68	10	5	szép habitus
119	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	12	73	10	5	szép habitus
120	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	13	75	11	5	szép habitus
121	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	11	68	10	5	szép habitus
122	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	12	70	10	5	szép habitus
123	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	12	72	10	5	szép habitus
124	Pinus sylvestris	Erdei fenyő	7	30	5	5	jó állapot
125	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	12	70	10	5	szép habitus
126	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	8	49	9	4	sarjak
127	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	7,5	50	8	5	jó állapot
128	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	8	52	9	4	száraz ágak
129	Pinus sylvestris	Erdei fenyő	7	32	6	5	jó állapot
130	Pinus sylvestris	Erdei fenyő	8	39	6	5	jó állapot
131	Prunus mahaleb	Sajmeggy	5	20+22	7	4	sarjak
132	Acer platanoides	Korai juhar	8	53	7	5	jó állapot
133	Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	6	33	5	5	átültetendő
134	Picea pungens	Szűrös luc	1,5	10	1,2	5	átültetendő
135	Picea pungens	Szűrös luc	2	12	1,2	3	koncepció miatt kivágandó
136	Picea pungens	Szűrös luc	1,5	14	1,8	5	jó állapot
137	Picea pungens	Szűrös luc	1,5	10	1,2	5	átültetendő
138	Pinus sylvestris	Erdei fenyő	6	32	5	3	száraz ágak
139	Fraxinus excelsior	Magas kőris	12	73	10	5	épp korona
140	Styphnolobium japonicum	Közönséges pagodafa	11	75	10	5	jó állapot
141	Fraxinus excelsior	Magas kőris	13	77	12	5	szép habitus
142	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	7	39	6	5	jó állapot
143	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	11	75	10	4	sarjak
144	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	11	75	11	5	jó állapot
145	Acer platanoides	Korai juhar	12	76	10	5	jó állapot
146	Tilia cordata	Kislevelű hárs	7	42	6	3	csonkolt
147	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	10	68	10	4	borostyán
148	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	12	70	11	5	jó állapot
149	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	8	43	6	5	jó állapot
150	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	10	69	9	4	koncepció miatt kivágandó
151	Sorbus aucuparia	Madárberkenye	5	38	5	5	jó állapot
152	Thuja orientalis	Keleti tuja	8	42	3	3	kivágandó
153	Sorbus aucuparia	Madárberkenye	5	40	5	4	átültetendő
154	Sorbus aucuparia	Madárberkenye	2	15	1,5	5	átültetendő
155	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	11	70	10	5	szép habitus
156	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	11	68	11	5	szép habitus
157	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	11	69	10	5	szép habitus
158	Sorbus aucuparia	Madárberkenye	4,5	40	6	4	koncepció miatt kivágandó
159	Sorbus aucuparia	Madárberkenye	6	52	6	2	kivágandó
160	Tilia cordata	Kislevelű hárs	7	43	6	5	jó állapot
161	Juglans nigra	Fekete dió	8	55	8	5	jó állapot
162	Juglans nigra	Fekete dió	7,5	46	7	4	koncepció miatt kivágandó
163	Juglans nigra	Fekete dió	9	68	8	4	koncepció miatt kivágandó
164	Fraxinus excelsior	Magas kőris	10	78	12	4	száraz ágak
165	Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	7	45	6	5	koncepció miatt kivágandó
166	Thuja orientalis	Keleti tuja	6,5	36	4	3	kivágandó
167	Thuja orientalis	Keleti tuja	9	57	5	2	kivágandó
168	Thuja orientalis	Keleti tuja	9	54	5	2	kivágandó
169	Thuja orientalis	Keleti tuja	8	52	4	2	kivágandó
170	Thuja orientalis	Keleti tuja	7	49	3	3	kivágandó

171	<i>Thuja orientalis</i>	Keleti tuja	8	54	5	3	kivágandó
172	<i>Tilia platyphyllos</i>	Nagylevelű hárs	8	50	10	5	koncepció miatt kivágandó
173	<i>Tilia cordata</i>	Kislevelű hárs	9	59	11	4	koncepció miatt kivágandó
174	<i>Acer platanoides</i>	Korai juhar	7	46	6	5	jó állapot
175	<i>Prunus mahaleb</i>	Sajmeggy	6	19+20+23	5	4	sarjak
176	<i>Tilia platyphyllos</i>	Nagylevelű hárs	10	73	10	5	jó állapot
177	<i>Tilia platyphyllos</i>	Nagylevelű hárs	12	71	11	5	jó állapot
178	<i>Tilia platyphyllos</i>	Nagylevelű hárs	12	73	10	3	sérült törzs
177	<i>Pinus sylvestris</i>	Erdei fenyő	7	35	6	4	száradt ágak
179	<i>Pinus sylvestris</i>	Erdei fenyő	8	38	6	3	kivágandó

5. melléklet: Növénytelepítési koncepció

latin név	magyar név	magasság	vízigény	fényigény	db/m2	minőség	méret	beszerzés
ÜDE LOMBOSERDŐ								
Acer campestre 'Elsrijk'	Mezei juhar	10-15 m	közepes, jó szárazságtűrő	nap, félárnyék		SF 3xi. Fld.	16/18	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Carpinus betulus	Közönséges gyertyán	15-25 m	közepes, jól alkalmazkodik	nap, félárnyék, árnyék		SF 3xi. Fld.	16/18	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Parrotia persica	Perzsa varázsfű	5-10 m	közepes, magas	nap, félárnyék		SF 3xi. Fld.	16/18	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Ulmus minor	Mezei szil	20-30 m	közepes, jól alkalmazkodik	nap, félárnyék		SF 3xi. Fld.	16/18	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Aucuba japonica	Japán babérsom	1,5-2,5 m	közepes, jól alkalmazkodik	félárnyék, árnyék		3xi. Fld.	100/150	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Cornus sanguinea	Véresgyűrűs som	2-4 m	közepes, jól alkalmazkodik	nap, félárnyék		3xi. Fld.	100/150	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Ligustrum ovalifolium	Széleslevelű fagyal	2-4 m	közepes, jó szárazságtűrő	nap, félárnyék, árnyék		3xi. Fld.	100/150	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Staphylea pinnata	Mogyorós hólyagfa	2-3 m	közepes, jól alkalmazkodik	nap, félárnyék		3xi. Fld.	100/150	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Aegopodium podagraria 'Variegata'	Tarka levelű podagrafű	30-50 cm	közepes, jól alkalmazkodik	félárnyék, árnyék				Beretvás és Társai Kft.
LIGET								
Amalanchier lamarckii	Rézvörös fanyarka	6-8 m	közepes	nap, félárnyék		SF 3xi. Fld.	16/18	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Celtis australis	Déli ostorfa	20-25 m	jó szárazságtűrő	nap		SF 3xi. Fld.	16/18	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Prunus serrulata 'Kanzan'	Japán díszcsereesznye	6-9 m	közepes, jól alkalmazkodik	nap		SF 3xi. Fld.	16/18	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Berberis thunbergii 'Atropurpurea Nana'	Törpe japán borbolya	50-100 cm	jó szárazságtűrő	nap, félárnyék		Kont.3L	20/30	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Spiraea japonica 'Little Princess'	Japán gyöngyvessző	50-60 cm	közepes, jó szárazságtűrő	nap, félárnyék		Kont.2L	20/30	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Lonicera nitida 'Maigrün'	Terülő mirtuszlonc	60-100 cm	közepes, jó szárazságtűrő	nap, félárnyék		Kont.2L	30/40	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Galanthus nivalis	Hóvirág	10-15 cm	közepes	nap, félárnyék				Beretvás és Társai Kft.
Narcissus poeticus var. recurvus	Fehér nárcisz	30-40 cm	közepes	nap, félárnyék				Beretvás és Társai Kft.
GYÜMÖLCSŐS								
Malus 'Evereste'	Díszalma	4-5 m	közepes	nap		PF 3xi. Fld.	8/10	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Malus 'Húsvéti Rozmaring'	Húsvéti rozmaring alma	2-3 m	közepes, jól alkalmazkodik	nap		PF 3xi. Fld.	8/10	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Mespilus germanica	Naspolya	3-5 m	közepes, jól alkalmazkodik	nap		PF 3xi. Fld.	14/16	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Prunus mahaleb	Sajmeggy	3-4 m	közepes, jól alkalmazkodik	nap, félárnyék		PF 3xi. Fld.	14/16	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Cornus mas	Húsos som	3-5 m	közepes, jól alkalmazkodik	nap, félárnyék		BF 3xi. Fld.	80/100	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Corylus avellana	Közönséges mogyoró	2-5 m	közepes, jól alkalmazkodik	nap, félárnyék		Kont.3L	60/80	Alsótekeresi Faiskola KFT.
KARSZBOKORERDŐ								
Fraxinus ornus	Virágos kőris	12-15 m	szárazságtűrő	nap		PF 3xi. Fld.	16/18	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Cotinus coggygria	Cserszömörce	3-6 m	közepes, jó szárazságtűrő	nap, félárnyék		Kont.2L	60/100	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Crataegus monogyna	Egybibés galagonya	4-6 m	szárazságtűrő	nap, félárnyék		Kont.3L	60/100	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Viburnum lantana	Ostorménfa	2-4 m	közepes, jó szárazságtűrő	nap, félárnyék		Kont.3L	60/100	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Hedera helix 'Arborescens'	Közönséges borostyán	10-20 cm	jól alkalmazkodik	félárnyék, árnyék				Beretvás és Társai Kft.

RÉZSŰ								
Euonymus fortunei 'Emerald Gaiety'	Fehértarka kúszó kecskerágó	30-150 cm	közepes, jól alkalmazkodik	nap, félárnyék		Kont.3L	30/40	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Hypericum calycinum	Örökzöld orbáncfű	30-45 cm	közepes, jól alkalmazkodik	nap, félárnyék		Kont.2L	30/40	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Jasminum nudiflorum	Téli jázmin	1,5-2 m	közepes, jó szárazságtűrő	nap, félárnyék		Kont.3L	30/40	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Lavandula x intermedia	Angol levendula	60-80 cm	jó szárazságtűrő	nap		Kont.2L	30/40	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Potentilla fruticosa 'Goldfinger'	Cserjéspimpó	30-60 cm	közepes, jól alkalmazkodik	nap, félárnyék		Kont.2L	30/40	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Potentilla fruticosa 'McKay's White'	Cserjéspimpó	30-60 cm	közepes, jól alkalmazkodik	nap, félárnyék		Kont.2L	30/40	Alsótekeresi Faiskola KFT.
ESŐKERT								
Aster novae-angliae	Mirigyes őszirózsa	90-150 cm	közepes, toleráns	nap, félárnyék				Beretvás és Társai Kft.
Imperata cylindrica 'Red Baron'	Vörös alangfű	30-90 cm	közepes, mérsékelt	nap, félárnyék				Beretvás és Társai Kft.
Luzula sylvatica	Erdei perjeszittyó	30-40 cm	közepes, mérsékelt	félárnyék, árnyék				Beretvás és Társai Kft.
Panicum virgatum	Vesszős köles	90-150 cm	közepes, mérsékelt	nap, félárnyék				Beretvás és Társai Kft.
Phlomis russeliana	Kis- ázsiai macskahere	60-90 cm	közepes, toleráns	nap, félárnyék				Beretvás és Társai Kft.
Physostegia virginiana 'Crystal Peak White'	Füzérajak	90-150 cm	közepes, mérsékelt	nap, félárnyék				Beretvás és Társai Kft.
Sanguisorba officinalis	Őszi vérfű	60-120 cm	közepes, mérsékelt	nap, félárnyék				Beretvás és Társai Kft.
Cornus sericea 'Flaviramea'	Selymes som	1,5-2,5 m	közepes, mérsékelt	nap, félárnyék		BF 3xi. Fld.	60/80	Alsótekeresi Faiskola KFT.
Viburnum opulus	Kányabangita	2-4 m	közepes, mérsékelt	nap, félárnyék		Kont.3L	60/80	Alsótekeresi Faiskola KFT.
ÁRNYÉKI ÉVELŐK								
Alchemilla mollis	Lágyszőrű palástfű	30-45 cm	közepes, jól alkalmazkodik	nap, félárnyék	6			Beretvás és Társai Kft.
Anemone sylvestris	Erdei szellőrózsa	30-40 cm	közepes	nap, félárnyék, árnyék	8			Beretvás és Társai Kft.
Aster divaricatus	Fehér őszirózsa	50-80 cm	közepes, jól alkalmazkodik	félárnyék, árnyék	6			Beretvás és Társai Kft.
Astrantia major 'Burgundy Manor'	Vörös völgycsillag	50-70 cm	közepes, jól alkalmazkodik	félárnyék, árnyék	7			Beretvás és Társai Kft.
Astrantia major 'Florence'	Fehér völgycsillag	50-60 cm	közepes, jól alkalmazkodik	félárnyék, árnyék	7			Beretvás és Társai Kft.
Bergenia 'Bressingham White'	Fehér bőrlevél	30-40 cm	közepes, jól alkalmazkodik	nap, félárnyék	6			Beretvás és Társai Kft.
Brunnera macrophylla 'Silver Heart'	Kaukázusi nefelejcs	30-40 cm	közepes, jól alkalmazkodik	félárnyék, árnyék	6			Beretvás és Társai Kft.
Geranium macrorrhizum	Illatos gólyaorr	30-45 cm	közepes, jól alkalmazkodik	nap, félárnyék	10			Beretvás és Társai Kft.
Helleborus orientalis	Keleti hunyor	20-30 cm	közepes, jól alkalmazkodik	nap, félárnyék, árnyék	6			Beretvás és Társai Kft.
Heuchera americana 'Palace Purple'	Lila tűzeső	30-50 cm	közepes	nap, félárnyék, árnyék	6			Beretvás és Társai Kft.
Heuchera sanguinea 'White Cloude'	Vércörös tűzeső	30-40 cm	közepes	félárnyék, árnyék	6			Beretvás és Társai Kft.
Hosta lancifolia	Lándzsalevelű árnyékliliom	25-50 cm	közepes	félárnyék, árnyék	8			Beretvás és Társai Kft.
Lamium maculatum 'Pink Nancy'	Foltos árvacsalán	20-40 cm	közepes, jól alkalmazkodik	félárnyék, árnyék	15			Beretvás és Társai Kft.
Liriope muscari	Gyöngyikés gyepliliom	25-45 cm	közepes, jól alkalmazkodik	nap, félárnyék, árnyék	9			Beretvás és Társai Kft.
Vinca minor	Kis meténg	10-15 cm	közepes, jól alkalmazkodik	félárnyék, árnyék	15			Beretvás és Társai Kft.

A VESZPRÉMI VETÉSI ALBERT GIMNÁZIUM SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI TERVE

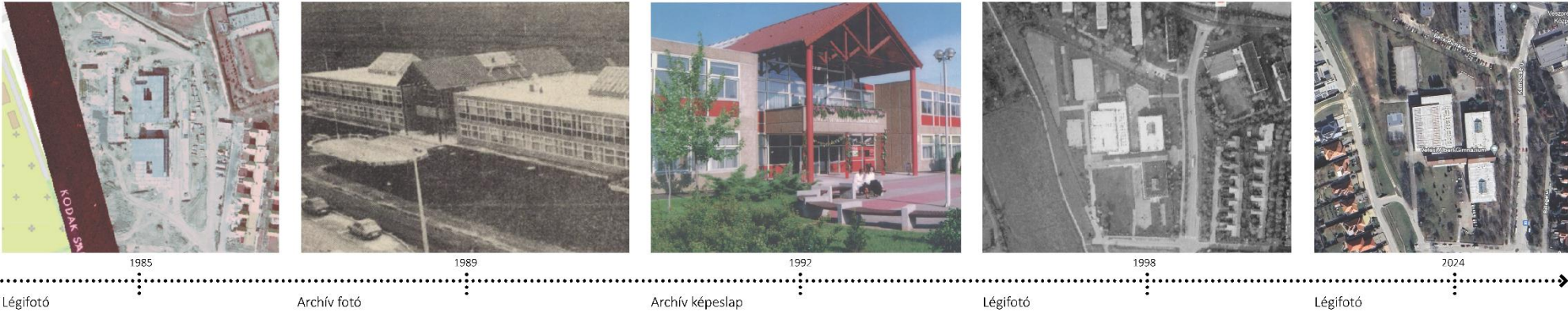
TELEPÜLÉSI LÉPTÉKŰ VIZSGÁLATOK

ELHELYEZKEDÉS

TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

A Vetési Albert Gimnázium építése 1985-ben kezdődött, és az iskola 1989-es megnyitásaig a munkálatok folyamatosan zajlottak. Az 1988-as légifelvétel még jól dokumentálta a folyamatban lévő építkezést.

1989 nyarára befejeződtek a munkálatok. A helyi Rege című folyóirat beszámol az iskola három nap múlva nyitásától. A képen még üresen áll az épület.

1992-es képeslapon a ballagási ünnepségre felszított főbejárat látható. A képen már jól kivehetőek a telepített fák és cserjék.

Az 1998-as légifelvételen már láthatóak sportpályák és a kert telepített növényzete. Az udvaron található, 44 x 22 méteres nagy sportpálya mellett kosárlabda- és röplabdapályák, valamint távolugró gödör is épült.

Az évek során a sportlétesítmények közül mára már csak a nagy sportpálya és a kosárlabda pálya maradt meg. A telepített fák időközben méretes lombkoronát növesztettek.

VÁROSSZERKEZETI KAPCSOLATOK ÉS ZÖLDFELÜLETEK

KÖZLEKEDÉS

A Vetési Albert Gimnázium Veszprém, a Kemecse utca 1. szám alatt található, a város második legnagyobb lakótelepén. Az iskola területe 2957 m², amelyhez egy fásított közterület is hozzátartozik. Az épület környezetét öteemeletes lakóházak, parkolók, a Stadion utca és a Veszprémi Városi Stadion határolják északról. Keleti oldalon a Kemecse utca, széles zóldsávok és sorházak találhatók, míg délen a Szervíz út háromszintes lakóépületei és egy zóldsáv, nyugaton pedig családi házak és egy vízelvezető árok környezi az iskolát. A közeli Takácskert városrész családi házzal és zöldfelületekkel rendelkezik, és közvetlenül elérhető a Gulya-dombi Parkerdő és a Gulya-dombi Állatkert is. Az iskola környékén található sportpályák, a Veszprémi Városi Stadion és a Veszprémi Központi Kollégium is.

Bár a környéken sok zöldfelület található, a lakótelep nem kínál olyan közösségi sportolásra alkalmas, szabadon látogatható teret, amely más városi helyszíneken megszokott lenne. A zóldsávok elsősorban pihenésre és díszítésre szolgálnak.

Az iskola tömegközlekedéssel könnyen megközelíthető a Kemecse utcán közlekedő 6-os és 11-es buszjáratokkal. A Stadion utcai buszmegállók 5-8 perces sétával elérhetők. Kerékpárral is jól hozzáférhető, bár a közvetlen kapcsolatot nem biztosítják a belvárosi és Füredi domb felől érkező kerékpárutak, amelyek a Wartha Vince utcán át haladnak.

KITEKINTÉS- NYITOTT ISKOLAUDVAROK

VESZPRÉM-BALATON 2023.
EURÓPA KULTURÁLIS FŐVÁROSA

Horizontális elvek:

- Látogatóbarát
- Gyerekbarát
- Környezetileg fenntartható
- +1 Önkéntességgel megvalósuló

Megvalósult projektek:

- Activity Tánc- és Mozgás Központ
- Lovassy László Gimnázium fejlesztése
- Pannon Egyetem
- Kulturális negyed megújítása (Erzsébet liget, Kálvária-domb, „zöld kulturális folyosó”)
- Kolostorok és kertek
- Gyárkert Kultúrpark

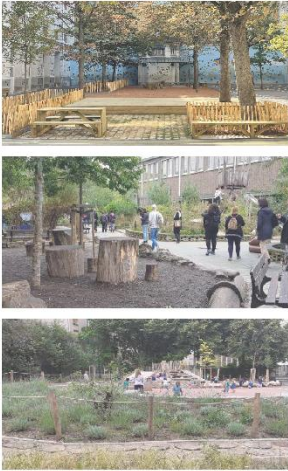

LES COURS OASIS

Az OASIS iskolaudvarok projekt 2018-ban indult el Párizsban az éghajlatvédelem és a város ellenállóképességének növelése érdekében. A program célja, hogy a városi iskolaudvarokat természetes, zöld oázissá alakítsa át, amelyeket a diákok, tanárok és a környéken élők egyaránt élvezhetnek.

Az UIA-OASIS projekt keretében négy óvodát, négy általános iskolát és két középiskolát választottak ki, hogy kísérleti jelleggel zöld iskolaudvarokká alakítsák őket különféle innovatív technikákkal.

Az iskolaudvarok nyilvánosság előtti megnyitása után a város most azon dolgozik, hogy biztosítsa a szükséges humán és pénzügyi forrásokat a program hosszú távú működéséhez.

Ébner Dorottya

IDU4BI

Konzulens: Takácsné Zajacz Vera

Tájépítész és kertművész MA

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

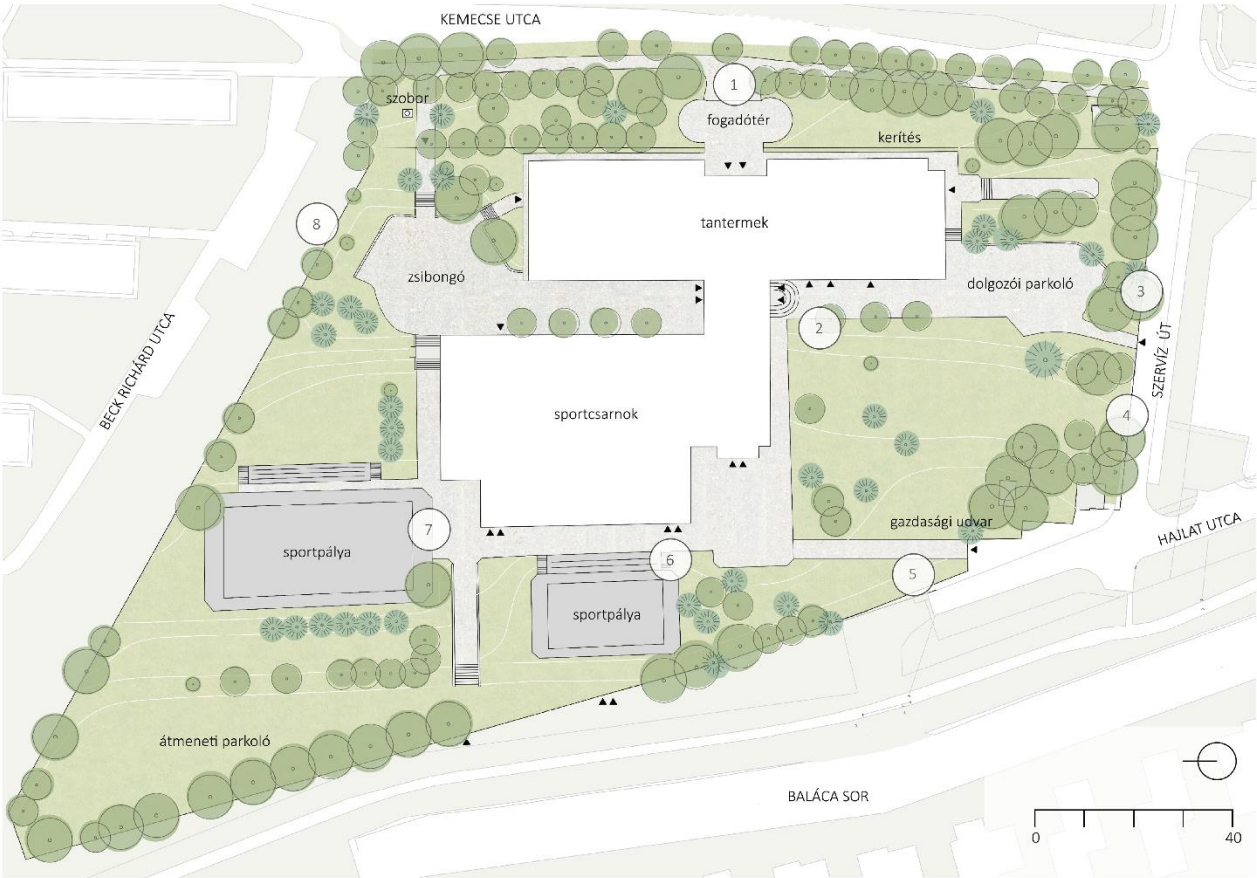
Kert- és Szabadtérépítészeti Tanszék

A VESZPRÉMI VETÉSI ALBERT GIMNÁZIUM SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI TERVE

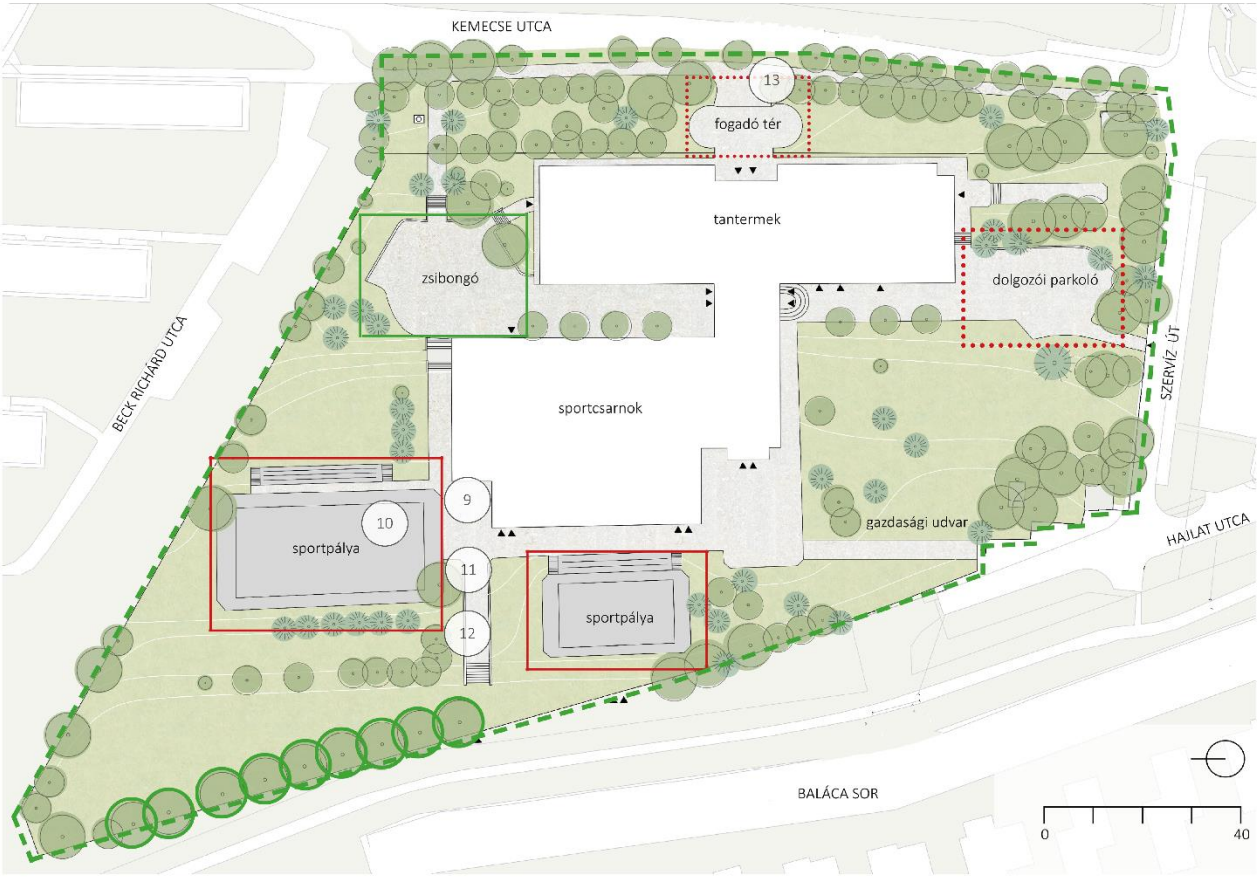
TERVEZÉSI TERÜLET VIZSGÁLATA

JELENLÉGI ÁLLAPOT

ÉRTÉKEK ÉS KONFLIKTUSOK

JELENLÉGI FUNKCIÓK

A Vetési Albert Gimnázium több bejáratral rendelkezik: a főbejárat a Kemece utcáról nyílik, további bejáratok vannak a Szervíz utca és a Balácsa sor felől is. Az épület szimmetrikus kialakítású, északi és déli szárnyában tanterem és tanári szobák találhatók. A központi részben helyezkedik el a sportcsarnok, könyvtár, aula, laborok, valamint innen nyílik a zsi-bongó, ami padokkal, emlékművel, szobrokkal díszített. Az udvaron két sportpálya található, a kisebb kosárlabdapályát részben felújították, a nagy pálya és lelátói rossz állapotban vannak. Az udvaron több napos gyepes terület és egy elhanyagolt, árnyékos rész található.

ÉRTÉKEK ÉS KONFLIKTUSOK

A Vetési Albert Gimnázium kedvező fekvése, természetközeli környezete és az udvar árnyas fái esztétikai és rekreációs értéket képviselnek. Az iskola építészeti kialakítása világos, barátságos légkört teremt, és a kert könnyen megközelíthető több kijáraton keresztül. A 23%-os lombkorona borítottság jellemzi a levegő minőségét és növeli a biodiverzitást.

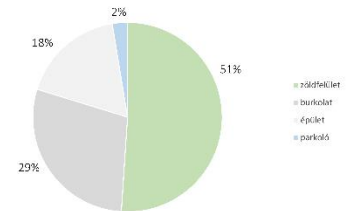
Ugyanakkor vannak fejlesztésre váró területek, a főbejárat előtti térkövezés és a sportpályák felújítása időszór lenne, mivel jelenlegi állapotuk balesetveszélyes. A dolgozói parkoló burkolata sem megfelelő, és néhány rossz állapotú fa eltávolítása is indokolt.

BURKOLATOK, BERENDEZÉSI TÁRGYAK

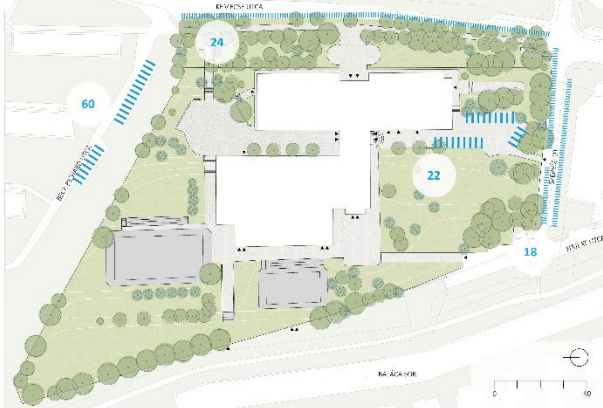
Az iskola előtti és udvari területeket főként természetes gyepek, térfű, illetve aszfalt borítja. A fogadótér térfű burkolatú, csakúgy, mint a zsi-bongó, amely az épülettel és a sportcsarnokkal is összeköttetésben van. A sportpályák aszfalt borításúak, egy kisebb pályaszert korszerű gumiburkolattal újították fel. Az udvaron több helyen betonlépcsők találhatók, amelyek állapota elhasználódott. A berendezések között régi kerékpártárolók, kőszobrok, egy harangláb, kopott padok és elöregedett lelátók találhatók. A sportpálya reflektorai, a festett oszlopok és a közvilágítási lámpatestek mind javításra szorulnak, míg a főbejáratnál elhelyezett félköríves padok nem felelnek meg esztétikai szempontból.

JELENLÉGI NÖVÉNYZET

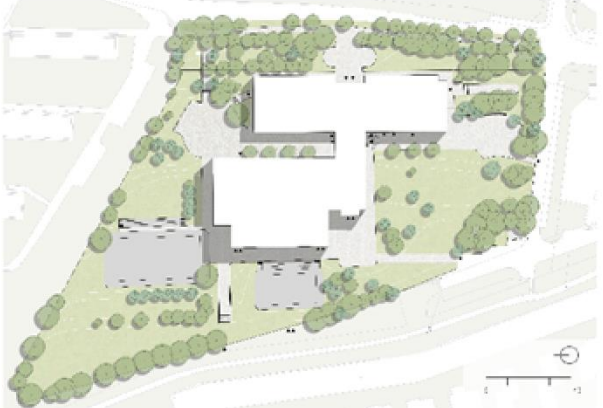
Az udvart jellemzően gyepek fedik és fák borítják, cserjék csak elszórt foltokban jelennek meg. A területet jelentős mértékű lombkorona borítottság jellemzi, amely a teljes udvar 23%-át fedi le.

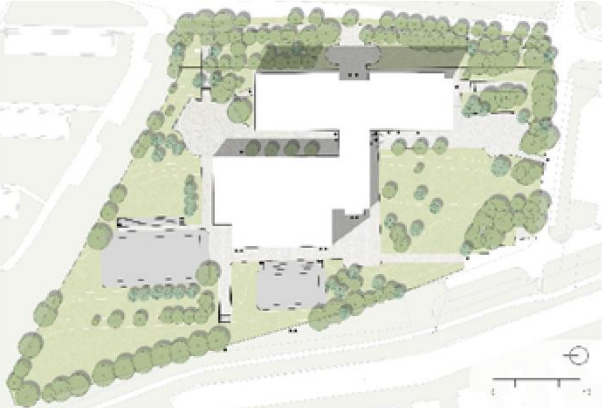
PARKOLÁS

DÉLELŐTTI ÁRNYÉKVISZONYOK

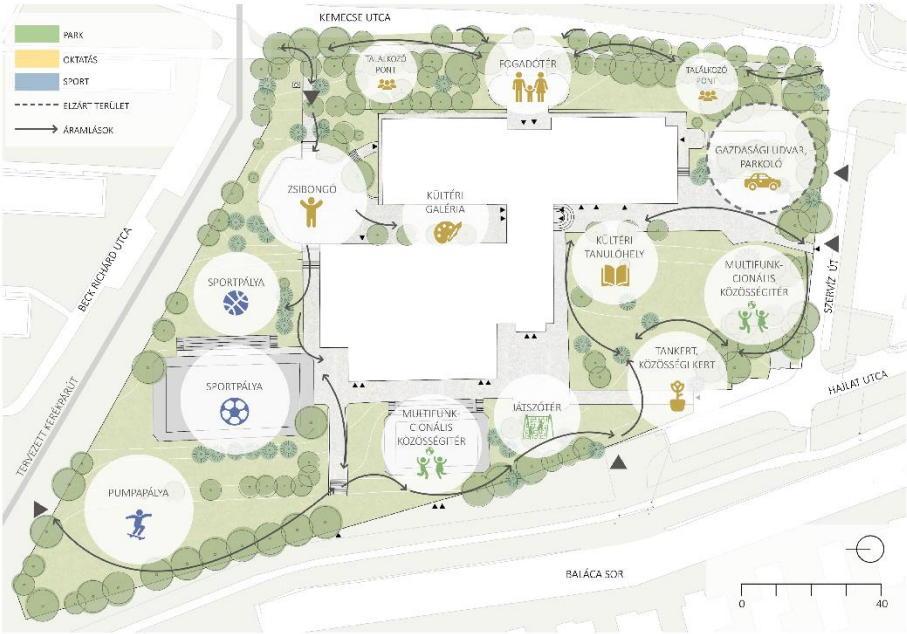
DÉLUTÁNI ÁRNYÉKVISZONYOK

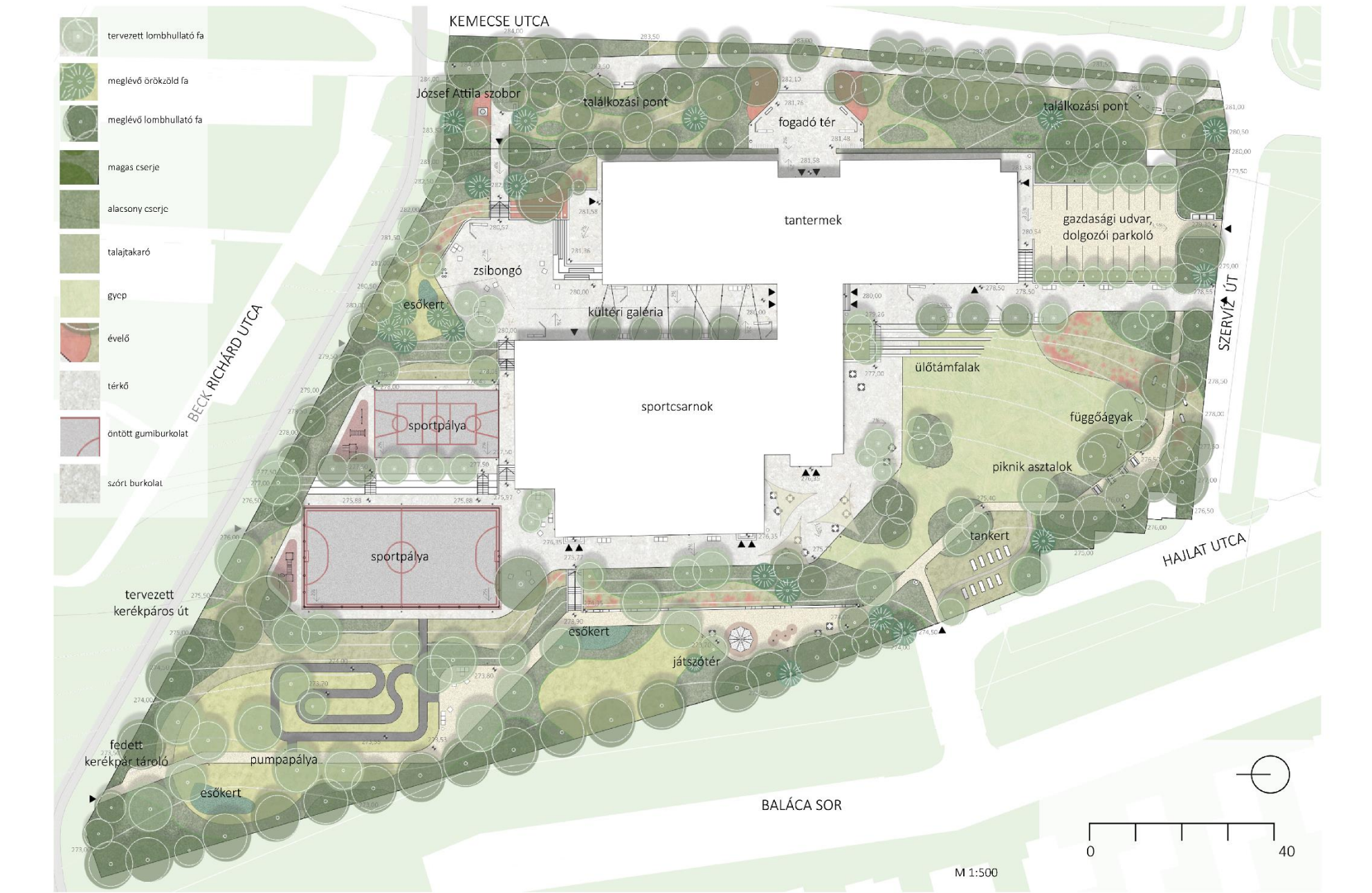
A VESZPRÉMI VETÉSI ALBERT GIMNÁZIUM SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI TERVE
TERVEZÉSI PROGRAM

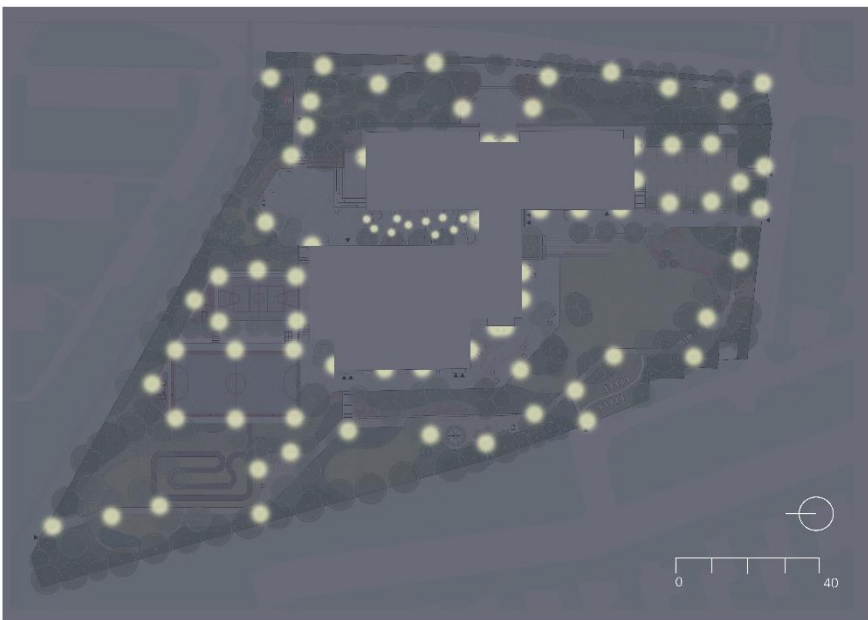
PROGRAMTERV

KONCEPCIÓTERV

VILÁGÍTÁSTERV

Ébner Dorottya

IDU4BI

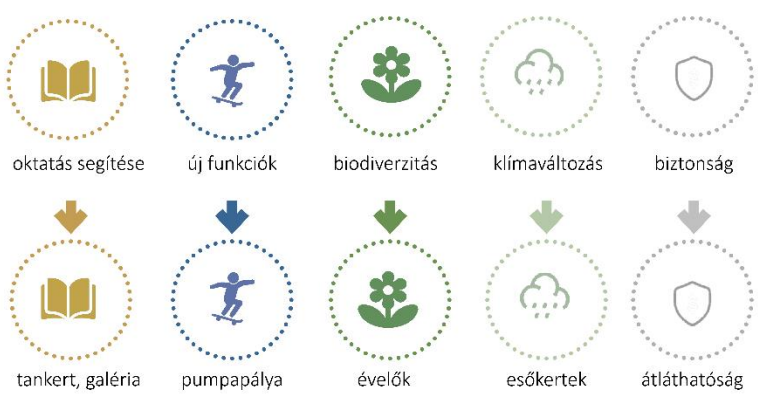
Konzulens: Takácsné Zajacz Vera

Tájképítő és kertművész MA

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Kert- és Szabadtérépítészeti Tanszék

CÉLKITŰZÉSEK ÉS MEGVALÓSÍTÁSI MÓDSZEREK

A koncepcióterv célja, hogy a gimnázium udvara és a környező közterület rekreációs és sportolási lehetőséget nyújtson a diákoknak, tanároknak és a lakótelep lakóinak, mivel ilyen szabadon látogatható zöldterület jelenleg nincs a környéken. A tervben fontos szempont a biztonság, az átláthatóság és a terület időszakos megnyitása. Ökológiai célként a biodiverzitás növelése és a városi hőszigetek mérséklése szerepel, fenntartható vízgazdálkodási megoldásokkal, hogy a terület esztétikai és környezetvédelmi értéket is képviseljen.

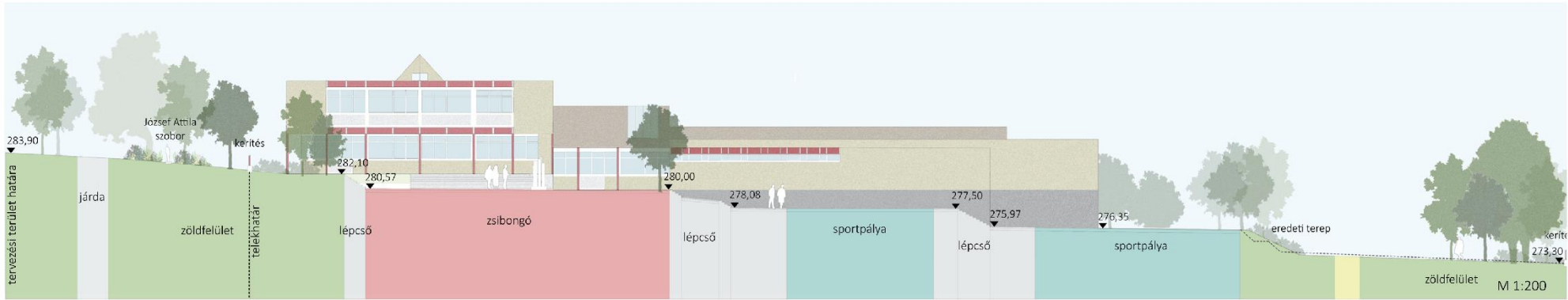
Az udvar térszerkezetét az épület és a lejtős terep határozza meg, több terasz és támfal tagolja. A zsebterület, sportpályák és pumpapálya az északi oldalon, a gazdasági udvar és a rekreációs terület a déli oldalon található. Az új, nyugati sétány mentén kisebb tereket alakítottam ki új funkciókkal, például pumpapályával és játszótérrel. A játszótér a nagyobb diákokat célozza, a tankert magasságokkal és gyümölcsfákkal fenntarthatósági oktatásra ad lehetőséget. A telekhatár menti fasorokat kiegészítettem.

Megtartottam az iskola körüli úthálózat nagy részét, biztosítva a könnyű körbejárhatóságot. A tervezett kerékpárút három méter szélesre bővül az iskola közelében, így sürgősségi esetekben autók is használhatják. Az épület melletti terek térfű, a sétány és a dolgozó parkoló szőrt burkolatot kapott. Az udvar burkolt felülete 29%-ról 36%-ra nőtt, de az új kialakítás praktikus és jól kihasználhatóvá teszi a területet, megőrizve a zöldfelületek jelentős részét. Új, modern berendezések is helyett kaptak az udvaron, amelyek kényelmes használatot biztosítanak.

A VESZPRÉMI VETÉSI ALBERT GIMNÁZIUM SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI TERVE
RÉSZLETTERVEK

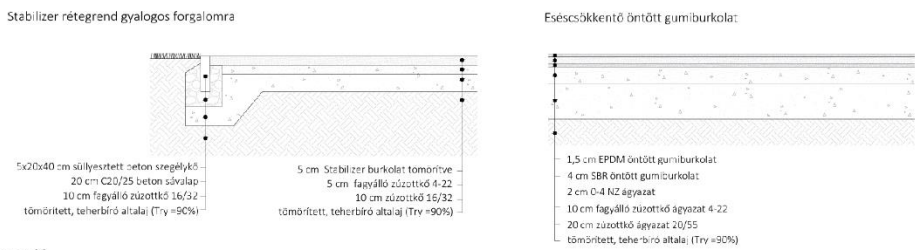
A-A TÉRMETSZET

B-B TÉRMETSZET

RÉSZLETRAJZOK

ZSIBONGÓ

A Vetési Albert Gimnázium zsibongója, mint nagy, burkolt tér, fontos közösségi helyszín marad továbbra is, amely több irányból megközelíthető. A teret térkő borítja, az esővizet folyóka vezeti el az esőkertbe.

A terület szintkülönbségeit látszóbeton támfalak és bentonit lépcsők hidalják át, amelyek egyben ülőfelületként is szolgálnak.

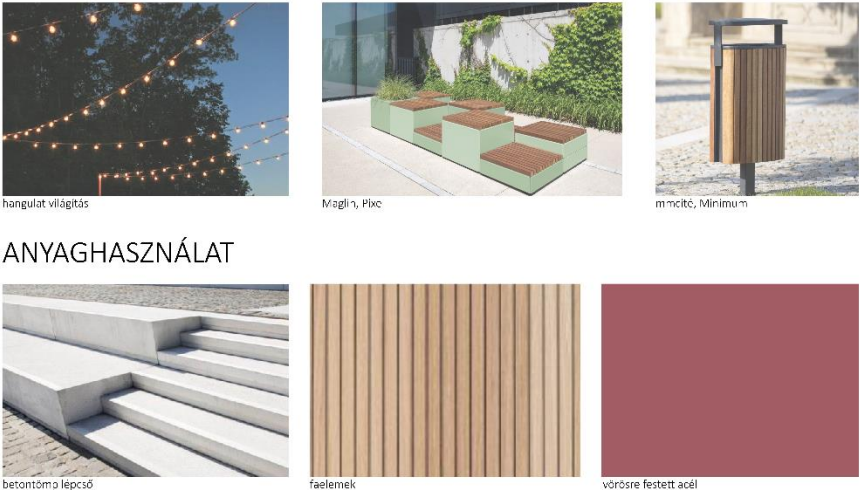
Az ikonikus harangláb a tér szélére került, megőrizve az iskolai hagyományt. A teret mobil bútorokkal rendeztem be, amelyek átrendezhetők, könnyen kialakíthatóak belőle bandázós helyek.

A zöldfelületek ökológiai és esztétikai célokat is szolgálnak, a növényzet változatos és minden évszakban díszít. A növénykasszákba árnyéki évelő kiültetés került.

M=1:20
ZSIBONGÓ RÉSZLETTERVE

BERENDEZÉSI TÁRGYAK

EGYEDI GALÉRIA ELEM LÁTVÁNY MONTÁZS

Ébner Dorottya

IDU4BI

Konzulens: Takácsné Zajacz Vera

Tájépítész és kertművész MA

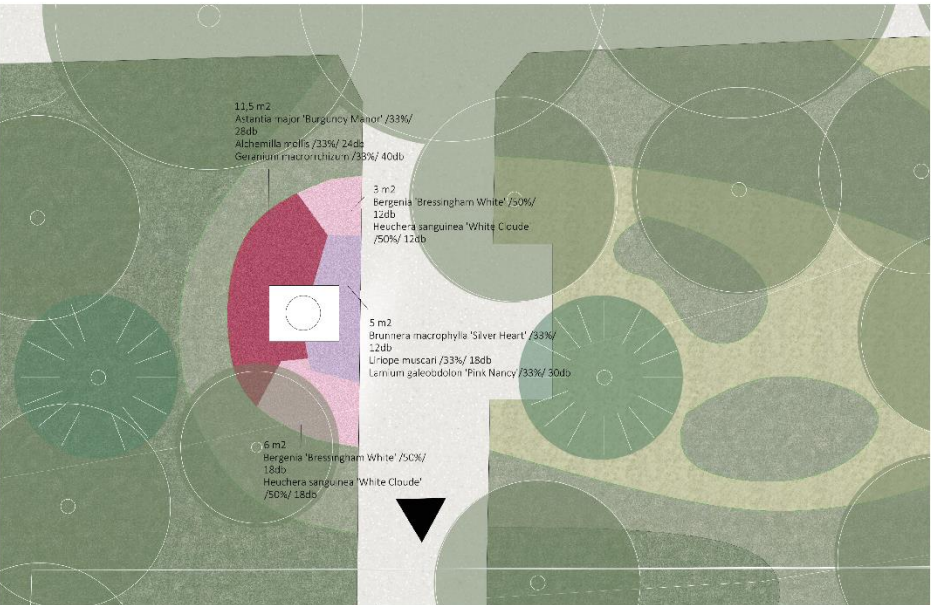
Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Kert- és Szabadtérépítészeti Tanszék

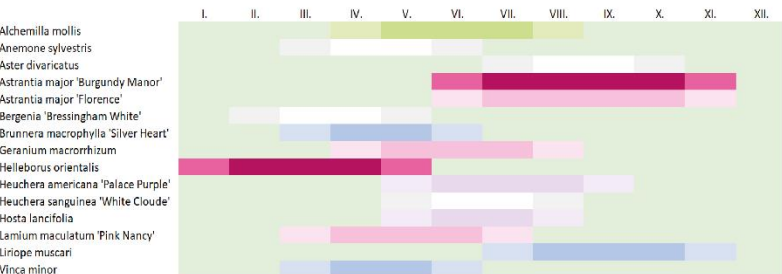
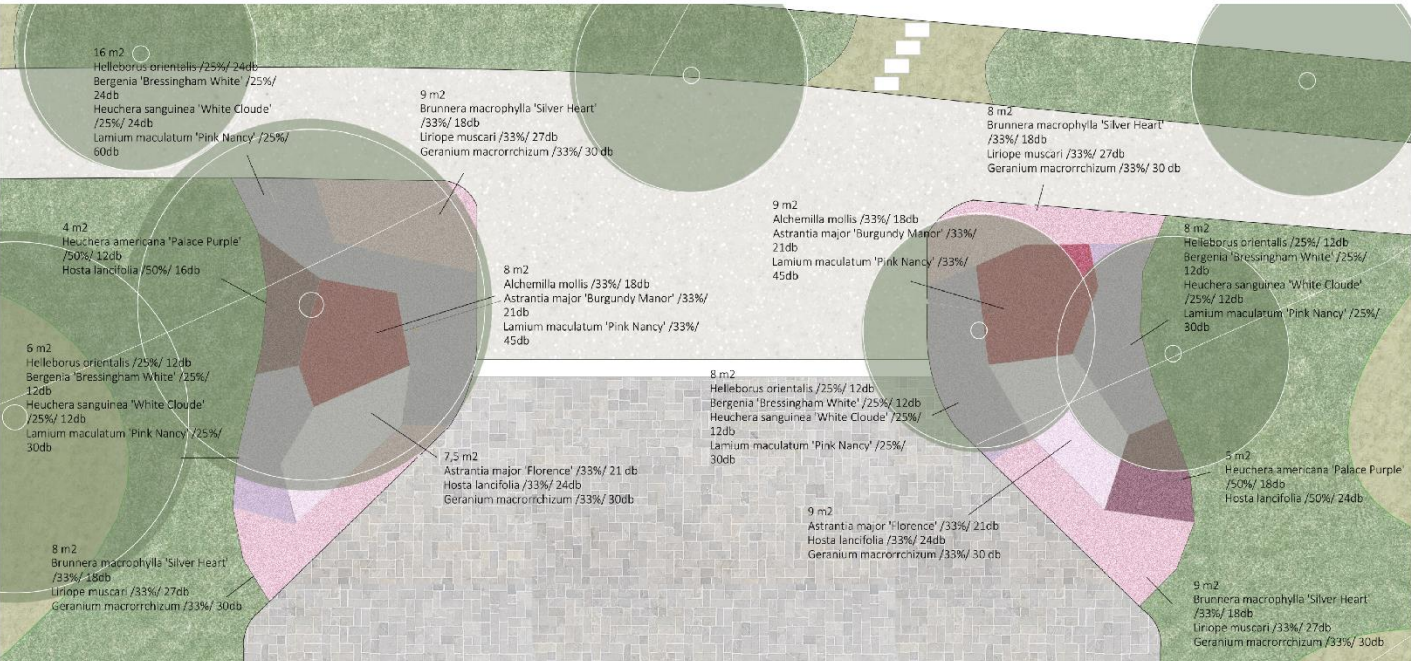
A VESZPRÉMI VETÉSI ALBERT GIMNÁZIUM SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI TERVE
NÖVÉNYTELEPÍTÉSI KONCEPCIÓ

SZOBOR NÖVÉNYKIÜLTETÉSI TERVE

FOGADÓTÉR NÖVÉNYKIÜLTETÉSI TERVE

NÖVÉNYALKALMAZÁS

Ébner Dorottya

IDU4BI

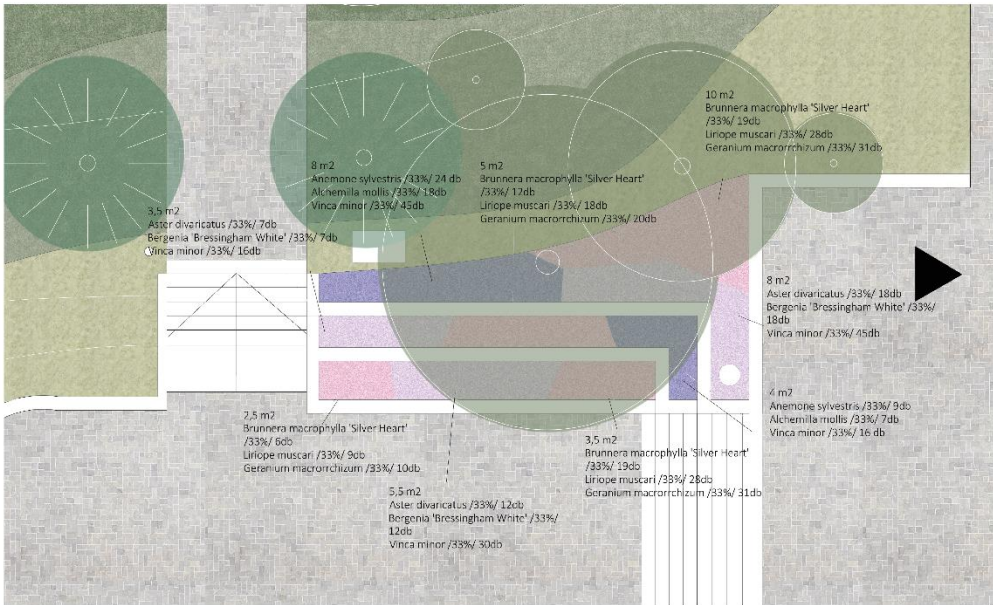
Konzulens: Takácsné Zajacz Vera

Tájépítész és kertművész MA

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Kert- és Szabadtérépítészeti Tanszék

ZSIBONGÓ NÖVÉNYKIÜLTETÉSI TERVE

NÖVÉNYALKALMAZÁS

A természetes táj és a növényzet jelentős hatással van a mentális és fizikai egészségünkre, így fontos figyelembe venni egy iskolaudvar kialakításakor is. A zöldterületek javítják a mikroklímát és támogatják a jóllétünket. Egy iskolaudvar különösen jó lehetőséget nyújt a természet megismerésére, így a tervezés során arra törekedtem, hogy a növények változatosak és inspirálóak legyenek, összhangban az oktatási célokkal. A diákok így közvetlenül ismerhetik meg a különféle növényfajokat és azok élőhelyeit, ami élményszerű tanulást biztosít.

A jelenlegi növényzet főként fákból áll, cserjék és lágyszárúak csak elszórtan találhatók a területen. Az általam készített fafelmérés alapján néhány fa eltávolítása szükséges, ezek helyére sokféle taxonból válogattam egyedeket (például Amalan-chier lamarckii és Prunus mahaleb). Emellett új fákat is ültetünk, melyek egész évben díszítenek: a perzsa varázsfű különleges ágrendszerével és színes lombjával, míg a japán díszcseresznye tavasszal virágaival, ősszel színes lombjával tűnik ki. A játszótér mellé dekoratív terméshű növények kerülnek, mint a rézvörös fanyarka és díszalmák. A kerítések mentén és a sportpálya körül cserjék, mint a japán babérsom és a húsos som kapnak helyet, amelyek szép látványt nyújtanak minden évszakban.

A területet különböző karakterű „élőhelyekre” osztottam és minden egyes élőhelyhez gyűjtöttem vezérfajokat, amelyekkel kiegészítettem a jelenlegi állapotot. Így jött létre úde lomboserdő, liget, gyümölcsös, karszbokor erdő és rét. A réten vadvirágos gyeptet alakítottam ki magkeverék vetésével.

A rézsűket balesetvédelmi és ökológikus szempontok alapján alacsony, sűrű gyökérzettel és hajtásrendszerrel rendelkező cserjékkel, talajtakaró virágos évelőkkel fedtem.

Részletes növénykiültetési tervet készítettem három, árnyéki évelő ágyáshoz. Fontos szempont volt, hogy az ágyások egész évben, különösen tavasszal és ősszel díszítsenek.

A klímaváltozás miatt egyre gyakrabban előfordul, intenzív és rövid idő alatt lehulló nagy mennyiségű csapadék hatékony kezelése érdekében eső-kertet létesítettem a terület néhány alacsonyabb pontján.

A VESZPRÉMI VETÉSI ALBERT GIMNÁZIUM SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI TERVE
LÁTVÁNYOK ÉS RÉSZLETTERVEK

DÉLI UDVARRÉSZ LÁTVÁNYTERVE

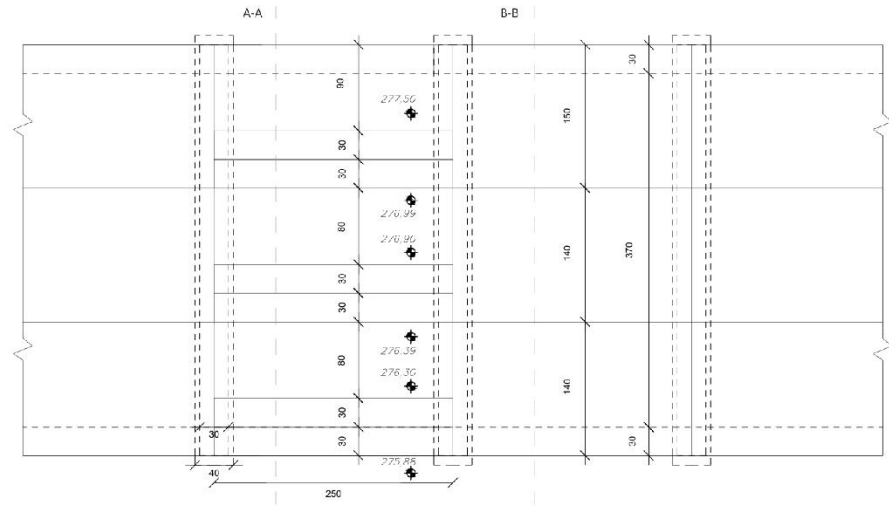

KIS SPORTPÁLYA LÁTVÁNYTERVE

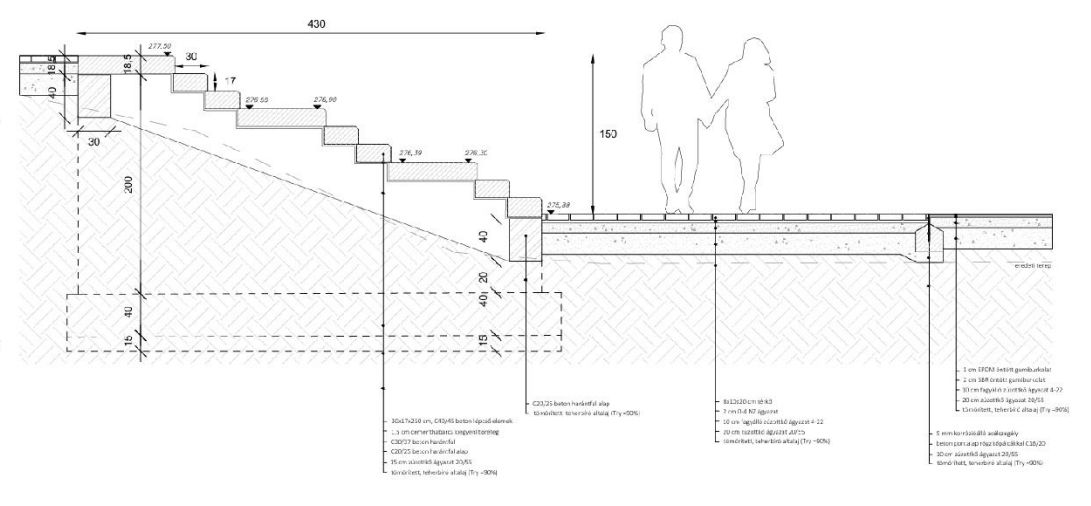

LELÁTÓ RÉSZLETTERVEK

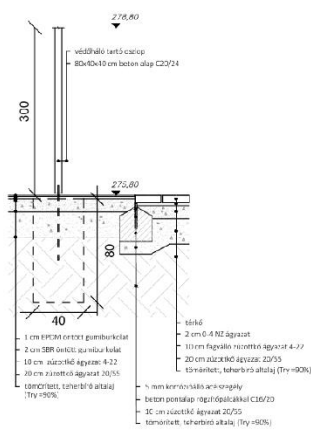
LELÁTÓ FELÜLNÉZET

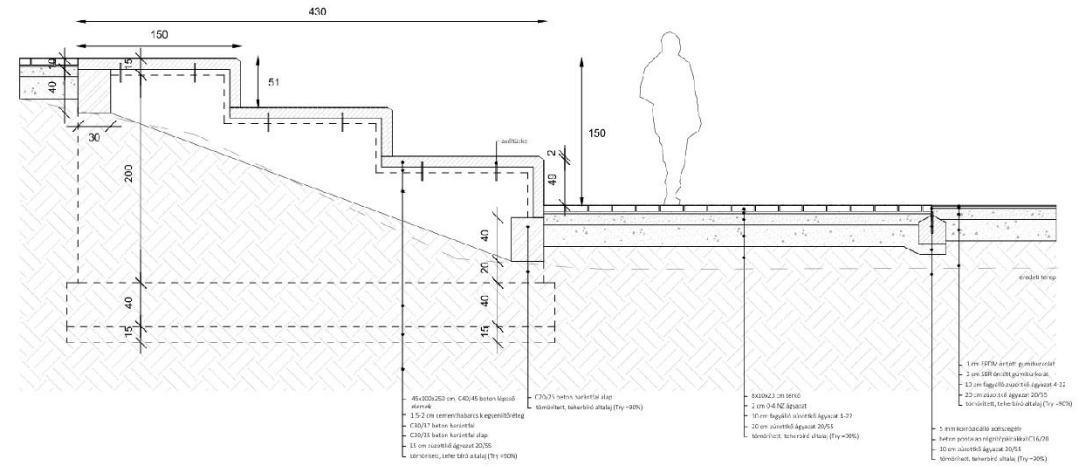
A-A METSZET

VÉDŐHÁLÓ TARTÓ OSZLOP RÉSZLETTERVE

B-B METSZET

M 1:20

ZSIBONGÓ LÁTVÁNYTERVE

